

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МЕНДЕЛЕЕВСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТУРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

2022 елның 22 мартаиннан

№52

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл жирлегендә
бюджет процессы турында
нигезләмәне раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы Турай авыл жирлеге советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Турай авылы жирлегендә бюджет процессы турындагы Нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.
2. Элеге каарны маxсус жиһазландырылган мәгълүмат стендларында, шулай ук Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында <http://pravo.tatarstan.ru> hәм Менделеевск муниципаль районының рәсми сайтында - www.mendeleevsk.tatar.ru - «Турай авыл жирлеге» бүлегендә урнаштырырга.
3. Менделеевск муниципаль районының Турай авыл жирлеге Советының 2020 елның 24 гыйнварыннан 109 номерлы, 2020 елның 14 июлендәгө 119 номерлы, 2021 елның 10 ноябрендәгө 44 номерлы каарларын көчен югалткан дип саный.

Турай авыл жирлеге Советы рәисе

Ә.М.Рәхимова

Татарстан Республикасы

Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл жирлеге Советының
2022 елның 22 мартандагы
52 номерлы каарына 1 қушымта

Татарстан Республикасы
Менделеевск муниципаль районы
Турай авыл жирлегендә
бюджет процессы турында нигезләмә

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

«Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы Турай авыл жирлегендә бюджет процессы турында» нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының «Турай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп тору барышында, шулай ук жирлекнең муниципаль бурычлары белән идарә итү, бюджетын исәпкә алуны гамәлгә ашыру, бюджет хисаплылыгын төзү, карау һәм раслау барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

1 статья. Жирлектә бюджет процессының хокукый нигезе

1. Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Жирлек уставы, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка нормалары нигезендә эшләнгән.

2. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм тәшенчәләр әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән норматив хокукый актлардагы мәгънәсендә кулланыла.

2 статья. Жирлек бюджетының хокукый рәвеше

1. Жирлек бюджеты һәм аның үтәлеше турында хисап өч елга (чираттагы финанс елы һәм план чоры) жирлек Советының муниципаль норматив хокукый акты формасында эшләнә һәм раслана. Жирлек бюджеты проекты чираттагы финанс елына төзелгән һәм расланган очракта, Жирлекнең башкарма комитеты Жирлекнең уртacha финанс планын эшли һәм раслый.

2. Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы каары 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) Жирлек бюджеты турындагы каарarda башкасы карапмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

3. Жирлек бюджетының үтәлеше турында Жирлек Советы карарлары һәм хисапны раслау ел эчендә Жирлек бюджетының үтәлеше турында карар кануннарда билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4. Жирлек бюджеты (жирле бюджет) муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен билгеләнгән.

5. Жирле үзидарә органнары тарафыннан мәгарифнең башка рәвешләреннән файдалану һәм муниципаль берәмлекнең чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен акча тоту рөхсәт ителми.

Жирлек бюджетының проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисап жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларга чыгарыла.

3 статья. Жирлектә бюджетара җайга салу

1. Бюджетара мөнәсәбәтләр - бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салу, бюджет процессын оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гавами-хокукый берәмлекләр арасында үзара мөнәсәбәтләр.

2. Район бюджетыннан Жирлек бюджетына бюджетара трансфертлар түбәндәге формада бирелә:

жирлекләрнең бюджет тәэмим ителешен тигезләүгә дотацияләр;

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 133 һәм 140 статьяларында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.6 статьясында билгеләнгән очракларда субвенцияләр;

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

башка бюджетара трансфертлар.

3. Район бюджетыннан бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирлекләр бюджетларына район бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

4. Жирлекләр бюджетларына дотацияләр исәпләү һәм бирү буенча Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга Татарстан Республикасы бюджеты, шул исәптән район бюджетына бирелә торган субвенцияләр исәбеннән район бюджетыннан Жирлек бюджетына бюджетара трансфертлар (субвенцияләрдән тыш) Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44 статьясында каралган жирле бюджетларга Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирүнен төп шартлары үтәлгән очракта бирелә.

5. Жирлекләрнең бюджет тәэмим ителешен тигезләүгә район бюджетыннан дотацияләр Жирлекләргә Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Район Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә бирелә.

6. Жирлек бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә. Бюджетара субсидияләр Жирлек

бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

7. Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Поселение Советы каарларында каралган очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгэндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен уртак финанслау максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин. Субсидияләр бирү максатлары һәм шартлары Жирлек Советы каары белән билгеләнгән тәртиптә төzelә торган башкарма комитетлар арасында килемешүләр белән билгеләнә.

8. Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советының муниципаль хокукий актларында каралган очракларда һәм тәртиптә Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп, муниципаль район бюджетына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләрнең бер өлешен гамәлгә ашыруга жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансферлар бирелергә мөмкин.

9. Россия Федерациисе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм тиешле Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган Жирлек Советы каарларында каралган очракта һәм тәртиптә Жирлек бюджетына Район бюджетыннан башка бюджетара трансферлар, шул исәптән төzelгән килемешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансферлар бирелергә мөмкин.

4 статья. Бюджет классификациясе

1. Жирлек бюджетын төзү һәм үтәү, бюджет хисаплылыгын төзү Россия Федерацииндә билгеләнгән бюджет классификациясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлекнең финанс органы Бюджет законнары нигезендә жирле бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели.

3. Бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге бюджет керемнәренең төрләрен (батырлыкларын) беркетә, жирлек бюджеты турында Жирлек Советы каары белән раслана.

Жирлекнең финанс органы төп администраторлары жирлекнең жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керем төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.

Жирлек бюджеты акчаларын төп бүлүчеләр исемлеге поселок бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы каары белән билгеләнә.

Бюджет чыгымнарының бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) төрләре исемлеге бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составында йә Россия Федерациисе Бюджет кодексында билгеләнгән очракларда жыелма бюджет язмасы белән раслана.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының статьялары һәм төрләре исемлеге бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын раслаганда Жирлек бюджеты турында
Жирлек советы каары белән раслана.

5 статья. Жирлек жирлегенең бюджет процессы принциплары һәм этаплары

1. Авыл жирлегендә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә.
2. Бюджет процессының төп этаплары түбәндәгеләр:
 - 1) Жирлек бюджетының проектын төзү;
 - 2) Жирлек бюджетын карау һәм раслау;
 - 3) Жирлек бюджетын үтәү;
 - 4) Жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп тору;
 - 5) бюджет исәбен гамәлгә ашыру;
 - 6) бюджет хисаплылыгын төзү, тикшерү, карау һәм раслау.

6 статья. Бюджет процессында катнашучылар

1. Бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:
 - 1) Жирлек советы;
 - 2) Жирлек башлыгы;
 - 3) Жирлек Башкарма комитеты;
 - 4) Жирлекнең контроль-хисап органы;
 - 5) Жирлекнең финанс органы;
 - 6) бюджет акчаларын бүлүчеләр, баш бүлүчеләр;
 - 7) Баш администраторлар, бюджет көрөнүрлөр администраторлары;
 - 8) баш администраторлар (бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары);
 - 9) бюджет чараларын алучылар.
2. Жирле үзидарә органнары булган бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре үзенчәлекләре Бюджет законнары, Жирлек уставы һәм муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

7 статья. Жирлек Советының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:
 - 1) Жирлек бюджетының проектын карый, Жирлек бюджетын раслый, Жирлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, жирле бюджетның үтәлеше турында еллык хисапны раслый, Жирлек бюджеты турындагы каарарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертә;
 - 2) Жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыручи органнарның хокукий статусын төзи һәм билгели;

- 3) Жирлекнең бюджеты белән бергә Жирлекнең чыгым йөкләмәләрен раслый;
 - 4) муниципаль бурыч буенча өстәмә чикләүләр раслый;
 - 5) Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү күләмен һәм шартларын раслый;
 - 6) жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар билгели;
 - 7) чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирлек бюджеты проектын караганда муниципаль гарантияләр бирү күләмнәрен билгеләү һәм тәртибе турында карап кабул итә;
 - 8) муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында муниципаль берәмлекнең катнашу тәртибен билгели;
 - 9) муниципальара характеристагы жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә жирлек бюджетыннан район бюджетына бюджетара трансфертларны күчерү һәм куллану максатларын һәм тәртибен раслый;
 - 10) Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итү һәм эш итү тәртибен, муниципаль предприятиеләрне төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү турында каарлар кабул итү тәртибен, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, эшләр башкаруны билгели;
 - 11) муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган түләүле хезмәтләрдән керемнәрне күчерү бюджетына юлламаның тәртибен һәм күләмен билгели, муниципаль унитар предприятиеләр тарафыннан жирле бюджетка салым түләгәннән һәм башка мәжбүри түләүләрдән соң қалган табышның бер өлешен күчерүнен тәртибен, күләмнәрен һәм срокларын билгели;
 - 12) жирле салымнар һәм жыемнар билгели, алар буенча ставкалар күләмнәрен билгели һәм аларны түләү буенча салымнар һәм жыемнар турындагы федераль законнарда бирелгән хокуклар чикләрендә ташламалар бирә;
 - 13) муниципаль район бюджетына күчерелергә тиешле аерым салым булмаган керемнәрдән авыл жирлекләре бюджетларына керемнәрне күчерү нормативларын федераль законнар һәм Россия Федерациясе субъектлары законнары нигезендә билгели;
 - 14) Жирлекнең контроль-хисап органнарын төзи, аларның составын раслый;
 - 15) Жирлек бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларыннан, Жирлекне үстерү программаларыннан файдалануны, Жирлекнең Башкарма комитеты эшчәнлеген тикшереп тора;
 - 16) Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет законнарының башка хокукый актлары, Жирлек уставы, башка муниципаль хокукый актлар нигезендә башка вәкаләтләрене
- гамәлгә ашыра.

8 статья. Жирлек башлыгының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек башлыгы Жирлек советы тарафыннан сайлана һәм аның рәисе вәкаләтләрен башкара.

Жирлек башлыгы:

- 1) муниципаль берэмлек башка муниципаль берэмлеклэрнең жирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез рәвештә муниципаль берэмлек исеменнән эш итә;
- 2) Жирлек Советы эшен оештыра, Жирлек Советы сессияләрен чакыра һәм аларда рәислек итә;
- 3) Жирлек Уставында билгеләнгән тәртиптә Жирлек Советы кабул иткән норматив хокукий актларга күя һәм халыкка житкәрә;
- 4) Жирлек Советын тоту һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү өчен Жирлек бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора;
- 5) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә;
- 14) бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә Жирлек бердәм бюджет счетларында акчалар белән идарә итә;
- 15) казна акчалары исәбеннән түләтүләр турында суд каарларын үтәүгә бәйле башкарма документларның һәм башка документларның исәбен алыш бара һәм саклауны гамәлгә ашыра;
- 16) Жирлекнең бюджет хисабын формлаштыра һәм төзи;
- 17) Жирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары белән операцияләрне, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының администраторлары акчалары белән, шулай ук бюджет кредитлары, бюджет инвестицияләре һәм муниципаль гарантияләр алучыларның бүлеп бири, алу, максатчан файдалану һәм бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәвен тикшереп тора;
- 18) үзенә буйсынуучы күрсәтмә бирүчеләренең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;
- 19) бюджет йөкләмәләре лимитының төп бүлүчеләре, бүлүчеләре һәм акчаларын алучылары өчен билгели;
- 20) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш бүлүчеләренә житкери тәртибен билгели;
- 21) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә;
- 22) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эшләүдә катнаша;
- 23) адреслы инвестиция программасын төзүдә катнаша;
- 24) чираттагы финанс елның гыйнварында Россия Федерациясендә эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә гамәлгә ашыру һәм эшчәнлек алыш бару өчен кирәkle бюджет акчалары алучыларны тәэмин итү тәртибен билгели;
- 25) жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары кодлары исемлеген раслый;

26) Россия Федерациисенең, Татарстан Республикасының бюджет законнары, Жирлек уставы, башка муниципаль хокукий актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

3. Жирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре Жирлекнең башкарма комитеты һәм Районның башкарма комитеты арасында килешү нигезендә районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

9 статья. Жирлек башкарма комитетының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек башкарма комитеты:

- 1) план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразын эшли;
- 2) Жирлекнең комплекслы социаль-икътисадый үсеше планинары һәм программалары проектларын эшли;
- 3) Жирлек Советы раслануга кирәkle документлар һәм материаллар белән Жирлек бюджеты проектын кертә;
- 4) Жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, Жирлек Советын раслауга жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисап тапшыра;
- 5) законнар нигезендә товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшкуарларга, физик затларга субсидияләр бирү тәртибен, шартларын билгели;
- 6) башкарма комитетның финанс ресурслары белән эш итә;
- 7) Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бару тәртибен билгели;
- 8) үз вәкаләтләре чикләрендә расланган бюджет нигезендә Поселение чаралары белән эш итә;
- 9) казна учреждениеләре булып тормаган коммерциягә карамаган башка оешмаларга законнар нигезендә субсидияләр бирү тәртибен, шартларын һәм куләмен раслый;
- 10) муниципаль учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгели;

- 11) Жирлек Советы каарлары нигезендә муниципаль берәмlek исеменнән кыйммәтле кәгазыләр чыгару юлы белән муниципаль эчке алышмаларны гамәлгә ашыра, Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм муниципаль бурыч йөкләмәләре барлыкка килә торган кредит оешмаларыннан жирле бюджетка жәлеп ителә торган кредитлар ала, муниципаль мөлкәтне залогка тапшыру һәм муниципаль гарантияләр бирү юлы белән муниципаль эчке алышмаларны гамәлгә ашыра;
- 12) чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта (бюджет проектын төзегендә төгәлләштерелгән очракта) бюджет һәм автоном учреждениеләр өчен муниципаль хезмәт күрсәтүләр (башкарыла торган эшләр) куләмен бер елга кадәр, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта (бюджет проектын төзегендә төгәлләштерелгән очракта) бер елга кадәр вакытка, тиешле хезмәтләрне кулланучылар булып торучы физик һәм (яисә) юридик затлар категорияләре исемлеген билгели, муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибен, муниципаль биремне үтәү турындагы хисаплылык таләпләрен, физик яисә юридик затлар тарафыннан тиешле хезмәтләргә түләүгә түләүгә бәяләрнәң ин чик бәяләрен (тарифларын) йә Россия Федерациисе законнарында билгеләнгән

очракларда күрсәтелгән бәяләрне билгеләү тәртибен, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда (тарифларны), муниципаль финанс хезмәтләрен күрсәтүне тәэммин итү күләмен билгели, жирле финанс чараларын үтәүне тәэммин итү тәртибен билгели;

13) расланган бюджет күләмендә жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла торган муниципаль программаларны (ярдәмче программаларны) раслый, аларны гамәлгә ашыру срокларын билгели, муниципаль программаларны эшләү һәм аларны төзү һәм гамәлгә ашыру турында каарлар кабул итү тәртибен билгели;

14) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлеген финанслау, муниципаль учреждениеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, шартнамә нигезендә билгеләп куя һәм аларның житәкчеләрен үз вазыйфаларыннан азат итә;

15) жирлек Советы каары нигезендә муниципаль заказ төзи, жирлекнең үз матди һәм финанс чараларыннан файдаланып, жирлек ихтыяжлары өчен эшләр заказчысы булып тора;

16) жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

17) Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка муниципаль хокукий актларда, жирлек уставында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән мәсьәләләр буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

10 статья. Халыкның контроль-хисап органының бюджет вәкаләтләре

1. Жирлекнең контроль-хисап органы Жирлек советы тарафыннан төзелә.

2. Жирлекнең контроль-хисап органын оештыру һәм аларның эшчәнлеге тәртибе "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, башка федераль законнар һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актлары, муниципаль норматив хокукий актлар белән билгеләнә. Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә Жирлекнең контроль-хисап органы эшчәнлеген хокукий җайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

3. Жирлек советы Районның Контроль-хисап палатасы белән жирлекнең тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча контроль-хисап органы вәкаләтләрен тапшыру турында Район Советы белән килешү төзөргә хокуклы.

11 статья. Жирлек фондының финанс органы бюджет вәкаләтләре

1. Жирлекнең финанс органы муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә Советы төзи торган һәм бердәм финанс һәм салым сәясәтен гамәлгә ашыра торган, бюджет законнарында, муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарәнең функциональ органы була.

2. Жирлекнең финанс органы:

1) Жирлек бюджетының проектын һәм уртacha сроклы финанс планын төзи;

2) жирлек бюджетының жыелма бюджет язмасын төзи һәм төгәлләштерә;

3) Жирлек бюджетының проектын төзү һәм Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап төзү өчен кирәkle төп күрсәтмә би्रүчеләрдән, акча алучылардан һәм материаллар ала;

4) төп администраторлары жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган керемнәр төрләре буенча подваллар кодлары исемлеген раслый.

Бюджет керемнәренең баш администраторлары составы һәм (яисә) функцияләре үзгәргәндә, шулай ук бюджет керемнәре классификациясе кодлары структурасын бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлегенә үзгәрту һәм билгеләү принциплары үзгәргәндә, шулай ук бюджетлар керемнәре классификациясенең аларга беркетелгән кодлары составына бюджет турындагы карага үзгәрешләр кертмичә генә жирлекнең финанс органының норматив хокукий акты нигезендә кертелә;

5) Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкасы каралмаган булса, бюджет чыгымнарының максатчан статьялары исемлеген һәм кодларын билгели;

6) муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә;

7) Жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара, Татарстан Республикасы Финанс министрлыгына Жирлекнең чыгым йөкләмәләре реестрын билгеләнгән тәртиптә тапшыра;

8) муниципаль бурыч китабын алыш бара.

Муниципаль бурыч китабына шушы йөкләмәләр төрләре буенча муниципаль берәмлекнең бурыч йөкләмәләре күләме турында, аларның барлыкка килү һәм үтәлү датасы турында, йөкләмәләрне тәэмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук муниципаль озак вакытлы китапка кертелү тәртибе һәм срокы Дәүләт Советының башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә;

9) касса планын төзү һәм алыш бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең баш администраторлары, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алыш бару өчен кирәkle белешмәләрне тапшыру составын һәм срокларын билгели;

10) бюджет чараларын, аларга үзгәрешләр кертүне дә кертеп, баш бүлүчеләрнең (курсәтмәчеләрнең) бюджет язмаларын төзү һәм алыш бару тәртибен; бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәләргә тиешле акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләүне билгели;

11) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру методикасын һәм тәртибен билгели;

- 12) баш бүлүчегә, боерык бирүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга карата төп бүлүчеләрне, боерык бирүчеләрне һәм бюджет акчаларын алучыларны финанслауга заявкалар нигезендә финанслауның иң чик күләмнәрен билгели;
- 13) Жирлек бюджетын үтәгэндә фактта алынган керемнәрне агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль хисаплашуларны биләүгә, муниципаль бурычны каплауга, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 статьясындагы З пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә бюджет турындагы карага үзгәрешләр кертмичә жибәрергә хокуклы;
- 14) бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәткәндә Жирлек бердәм бюджет счетларында акчалар белән идарә итә;
- 15) казна акчалары исәбеннән түләтүләр турында суд каарларын үтәүгә бәйле башкарма документларның һәм башка документларның исәбен алыш бара һәм саклауны гамәлгә ашыра;
- 16) Жирлекнең бюджет хисабын формлаштыра һәм төзи;
- 17) Жирлек бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары белән операцияләрне, бюджет қытлыгын финанслау чыганакларының администраторлары акчалары белән, шулай ук бюджет кредитлары, бюджет инвестицияләре һәм муниципаль гарантияләр алучыларның бүләп бири, алу, максатчан файдалану һәм бюджет акчаларын кире кайтару шартларын үтәвен тикшереп тора;
- 18) үзенә буйсынуучы күрсәтмә бирүчеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;
- 19) бюджет йөкләмәләре лимитының төп бүлүчеләре, бүлүчеләре һәм акчаларын алучылары өчен билгели;
- 20) бюджет ассигнованиеләрен һәм (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш бүлүчеләренә житкерү тәртибен билгели;
- 21) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы, Федераль салым хезмәте, Татарстан Республикасы буенча Федераль казначылык идарәсе белән бюджет мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек итә;
- 22) Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-икътисадый үсеш фаразын эшләүдә катнаша;
- 23) адреслы инвестиция программын төзүдә катнаша;
- 24) чираттагы финанс елның гыйнварында Россия Федерациясендә эш көне булмаган бәйрәм көннәрендә гамәлгә ашыру һәм эшчәнлек алыш бару өчен кирәkle бюджет акчалары алучыларны тәэмин итү тәртибен билгели;
- 25) жирле үзидарә органнары һәм (яисә) алар карамагындагы казна учреждениеләре булган бюджетлар қытлыкларын финанслау чыганаклары кодлары исемлеген раслый;
- 26) Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының бюджет законнары, Жирлек уставы, башка муниципаль хокукий актлар нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.
3. Жирлекнең финанс органының аерым бюджет вәкаләтләре Жирлекнең башкарма комитеты һәм Районның башкарма комитеты арасында килешү нигезендә районның финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

12 статья. Бюджет акчалары баш урнаштыруучының бюджет вәкаләтләре

1. Төп күрсәтмә биручеләр һәм бюджет акчалары бүлүчеләр исемлеге Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы каары белән расланган Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы белән билгеләнә.
2. Бюджет акчаларының баш бүлүчесе:
 - 1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларыннан файдалануның нәтижәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;
 - 2) үзенә буйсынган күрсәтмә биручеләрнең һәм бюджет акчаларын алучыларның исемлеген төзи;
 - 3) үзенә расланган бюджет йөкләмәләре һәм бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә башкарылырга тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алыш бара;
 - 4) Жирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне төзи;
 - 5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алыш бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы эш биручеләр һәм бюджет чараларын алучылар буенча төзи һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;
 - 6) бюджет йөкләмәләре лимитларын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
 - 7) жыелма бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәрту буенча тәкъдимнәр кертә;
 - 8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
 - 9) муниципаль биремнәрне төзи һәм раслый;
 - 10) башка бюджетара трансфертларны алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнәң үтәлешен тәэмин итә;
 - 11) түбәндәге максатларга юнәлтелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра:
бюджет акчаларын тотучы һәм аның карамагындан боерык биручеләр һәм бюджет акчаларын алучылар тарафыннан чыгымнар буенча бюджет төзү һәм үтәү процедурапарының эчке стандартларын һәм процедурапарын үтәү;
бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәлелеген арттыру чараларын әзерләү һәм оештыру;
 - 12) бюджет акчаларының баш бүлүчесенең бюджет хисабын төзи;
 - 13) үзенә буйсынуучы бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча муниципаль берәмлек исеменнән тиешенчә жавап бирә;
 - 14) муниципаль берәмлек исеменнән судта муниципаль берәмлеккә карата дәгъвалар буенча жаваплы вәкил буларак чыгыш ясый:
 - а) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтижәсендә физик затка яисә юридик затка китерелгән зыянны ведомстволарның буенча, шул исәптән законнарга туры килми торган жирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтижәсендә каплау турында;
 - б) казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алучыга аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен тапшырылган бюджет йөкләмәләре лимитлары житмәгәндә тәкъдим ителә;

15) Россия Федерациисе законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Бюджет чараларын гамәлгә ашыру:

1) Жирлек бюджетының тиешле чыгымнарын планлаштыра;

2) бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство буйсынуындагы күрсәткечләр һәм (яисә) бюджет акчаларын алучылар буенча бүлә һәм Жирлек бюджетының тиешле өлешен башкара;

3) бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

4) бюджет акчаларының тиешле баш идарәчесе тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларының баш бүлүчесенең үз карамагында булган аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

13 статья. Жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы

1. Жирле үзидарә органнары булып торучы һәм (яисә) алар карамагындағы казна учреждениеләре карамагындағы жирлек керемнәренең баш администраторларының бюджет вәкаләтләре жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән һәм Жирлек Советы раслаган Поселение бюджеты турындағы карап белән расланган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторы:

1) жирлек бюджеты керемнәренең аңа буйсынучы администраторлары исемлеген төзи;

2) урта сроклы финанс планын һәм (яисә) Жирлек бюджеты проектын төзү өчен кирәkle белешмәләрне тапшыра;

3) Жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторын формалаштыра һәм аның бюджет хисабын тапшыра;

4) Россия Федерациисе керемнәре чыганаклары исемлегенә һәм бюджет керемнәре чыганаклары реестрына беркетелгән керем чыганаклары турындағы белешмәләрне керту өчен;

5) керемнәр буенча бюджетны төзү һәм үтәү процедуralарын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзүгә һәм әлеге баш администратор тарафыннан бюджет керемнәренең баш администраторы һәм бюджет керемнәренең ведомство буйсынуындагы администраторлары тарафыннан бюджет исәбен алыш баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра;

6) Россия Федерациисенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Бюджет керемнәре администраторы:

1) алар буенча бюджетка түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны башкаруның тулысынча һәм үз вакытында башкарылуын исәпләүне, исәпкә алуны һәм тикшереп торуны гамәлгә ашыра;

2) бюджетка түләүләр буенча бурыч, пенялар һәм штрафлар түләтүне гамәлгә ашыра;

- 3) бюджетка артык түләнгән (түләтелгән) түләүләрне, пеняларны һәм штрафларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык түләтелгән суммага исәпләнгән процентларны кире кайтару турында карар кабул итә һәм Россия Федерациясе Финанс министрлығы билгеләгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен Федераль казначылық органына йөкләмә тапшыра;
- 4) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне исәпләү (төгәлләштерү) турында карар кабул итә һәм Федераль казначылық органына хәбәрнамә тапшыра;
- 5) “Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында” 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында дәүләт мәгълүмат системасына, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, физик һәм юридик затлар тарафыннан муниципаль хезмәтләр өчен акча түләү өчен кирәkle мәгълүматны, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганаклары булган башка түләүләрне бирә;
- 6) бюджет керемнәренең баш администраторы билгеләгән очракта һәм тәртиптә, Жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторына жирлек бюджеты керемнәренең тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәkle белешмәләрне һәм бюджет хисаплылығын төзи һәм тапшыра;
- 7) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

14 статья. Жирлек жирлегенең бюджет акчаларын алушының бюджет вәкаләтләре

1. Бюджет чараларын алучы:

- 1) финанс-хужаłyк эшчәнлеге планын төзи һәм аны үти;
- 2) бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләренең китерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;
- 3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләренең нәтижәлелеген, максатчан файдалануын тәэмин итә;
- 4) бюджет язмасын үзгәрту буенча тәкъдимнәрне баш күрсәтмә бирүчегә (курсәтмә бирүчегә) кертә;
- 5) бюджет исәбен алыш бара йә килешү нигезендә башка муниципаль учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) вәкаләт бирә;
- 6) бюджет акчаларын алушының тиешле баш бүлүчегә (курсәтмә бирүчегә) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;
- 7) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

15 статья. Бюджет кытлығын финанслау чыганакларының баш администраторының (администраторының) бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек Советы каары белән бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары) исемлеге расдана.
2. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы:
 - 1) бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәр һәм түләүләрне планлаштыра (фаразлый), бюджетның бердәм счетында акчаларның калган өлешиләре белән идарә итү операцияләреннән тыш;
 - 2) Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары бюджетына керүнен тулылыгын һәм үз вакытында башкарылуын тикшереп тора;
 - 3) жирлекнәң бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджеттан керемнәр һәм түләүләр тәэммин итә;
 - 4) бюджет хисабын төзи һәм тапшыра;
 - 5) бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча эчке стандартларны һәм бюджетны төзү һәм үтәү процедуralарын үтәүгә, бюджет хисаплылыгын төзү һәм бюджет исәбен алыш баруга юнәлдерелгән эчке финанс контролен гамәлгә ашыра, бу баш администратор тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары тарафыннан;
 - 6) Россия Федерациясенең бюджет законнарында һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукий актларда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән бүтән бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

16 статья. Муниципаль казна учреждениеләренең хокукий хәле үзенчәлекләре

1. Муниципаль казна учреждениесе, әгәр Россия Федерациясе законнары белән башкасы билгеләмәгән булса, бюджет чарапарын баш бүлүченең (курсәтмә бирүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручу жирлекнәң жирле үзидарә органы карамагында була.

Бюджет чарапарын алучының бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда казна учреждениесенең үз карамагында булган бюджет акчаларын баш бүлүче (булүче) белән үзара эшчәнлеге Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Граждан кодексы, "Коммерциягә карамаган оешмалар турында" Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Казна учреждениесе эшчәнлеген финанс белән тәэммин итү Поселение бюджеты акчалары исәбеннән һәм бюджет сметасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Муниципаль казна учреждениесе, әгәр мондый хокук аның гамәлгә кую документларында каралган булса гына, керем китерә торган эшчәнлекне гамәлгә ашырырга мөмкин. Курсәтелгән эшчәнлектән алышган керемнәр Жирлек бюджетына керә.

4. Муниципаль казна учреждениесе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Федераль казначылыкта ачылган шәхси счетлар аша бюджет чарапары белән операцияләрне гамәлгә ашыра.

5. Муниципаль контрактларның муниципаль казна учреждениесе тарафыннан бюджет акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле башка шартнамәләр төзү һәм түләү, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында башкасы билгеләнмәгән булса, казна

учреждениесенә житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә муниципаль берәмлек исеменнән башкарыла.

Муниципаль контрактлар төзегендә Нигезләмәнең әлеге өлешенең муниципаль казна учреждениесе тарафыннан таләпләрне, башка шартнамәләрне бозу аларны суд тарафыннан әлеге казна учреждениесе карамагында булган бюджет чарапарын баш бүлүченең (күрсәтмә бирүченең) бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы дәгъвасы буенча гамәлгә яраксыз дип тану өчен нигез булыш тора.

6. Бюджет чарапарын алучы буларак казна учреждениесенә элек житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларының бюджет акчаларын баш бүлүче (күрсәтмә бирүче) буларак киметелгән очракта, ул тоткыннардан килеп чыга торган бюджет йөкләмәләрен казна учреждениесе тарафыннан үтәү мөмкинлеге булмауга кiterə:

- муниципаль контрактлар, казна учреждениесе дәүләт həm муниципаль ихтыяжларны тәэммин итү өчен товарларны, эшләрне, хезмәт күрсәтүләрне сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә мондый муниципаль контрактларның яңа шартларын, шул исәптән аларны үтәү бәясе həm (яисә) сроклары həm товарның (эш, хезмәт күрсәтүләрнең) саны (куләме) буенча килештерүне тәэммин итәргә тиеш;

- башка килешүләр (килешүләр), казна учреждениесе Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган гомуми таләпләр нигезендә мондый шартнамәләрнең (килешүләрнең) яңа шартларын килештерүне тәэммин итәргә тиеш, ә килешүне (килешүне) өзү яңа шартлар буенча килешүгә ирешмәгән очракта.

Муниципаль контракт, башка шартнамә (килешү) яғы казна учреждениесеннән бары тик фактта тотылган зыянны гына кайтаруны таләп итәргә хокуклы, ул муниципаль контракт, башка килешү (килешү) шартларын турыдан-туры үзгәртүгә бәйле.

7. Муниципаль казна учреждениесенә аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары житәрлек булмаганды, муниципаль берәмлек исеменнән мондый йөкләмәләр буенча тиешле муниципаль казна учреждениесе карамагында булган бюджет акчалары баш күрсәтмәсенең бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы тиешенчә жавап бирә.

8. Муниципаль казна учреждениесе судта дәгъвачы həm жавап бирүче буларак мөстәкыйль чыгыш ясый.

9. Муниципаль казна учреждениесе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башкару документында күрсәтелгән акчалата йөкләмәләрне үтәүне тәэммин итә.

10. Муниципаль казна учреждениесе кыйммәтле көгазыләр (заемнар) сатып алырга həm кредит (заемнар) алырга хокуклы түгел. Муниципаль казна учреждениесенә субсидияләр həm бюджет кредитлары бирелми.

11. Муниципаль казна учреждениесе шартнамә (килешү) нигезендә башка оешмага (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) бюджет исәбен алыш бару həm бюджет хисаплылыгын формалаштыру вәкаләтләрен тапшырырга хокуклы.

12. Әлеге статьяда билгеләнгән нигезләмәләр, күрсәтелгән органнарының вәкаләтләрен билгели торган Россия Федерациясе бюджет законнары нигезләмәләрен исәпкә алыш, жирле үзидарә органнарына (муниципаль органнарга) кагыла.

17 статья. Халыкның жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүне гамәлгә ашыру тәртибе

1. Жирлек бюджеты үтәлешенә кассалы хезмәт күрсәтүне Федераль казначылык Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының вәкаләтле органы Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы (Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органы) тарафыннан Федераль казначылыкның бюджет үтәлеше буенча аерым функцияләр башкару турындагы килешү нигезендә Федераль казначылыкның территориаль органы тарафыннан бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтелгәндә федераль казначылыкны гамәлгә ашыра.

2. Бюджетлар үтәүгә касса хезмәте күрсәткәндә:

бюджетларның бердәм счетларында акчалар белән идарә итүне Россия Федерациисе, Татарстан Республикасы, муниципаль хокукий актлар нигезендә жирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра;

бюджеттан касса түләүләре Федераль казначылык органына һәм (яисә) территориаль органы тарафыннан Федераль казначылык органына һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органына тапшырылган түләү документлары нигезендә, аларны тапшыру чираты тәртибендә һәм бюджетның бердәм счетында акчаларның факттагы өлеше чикләрендә гамәлгә ашырыла;

бюджетның бердәм счетында бюджеттан касса кертемнәре һәм касса түләүләре буенча барлык операцияләр Федераль казначылык органы һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының Россия Федерациисе бюджет классификациясе кодлары буенча территориаль органы тарафыннан уздырыла һәм исәпкә алына;

Федераль казначылык органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанс министрлыгының территориаль органнары Жирлекнең финанс органына тиешле бюджетларны үтәү буенча касса операцияләре турында мәгълүмат, шулай ук консолидацияләнгән бюджетка керүче башка бюджетларны үтәү буенча касса операцияләре турында мәгълүмат тапшыралар.

3. В случае передачи органу Федерального казначейства и (или) территориальному органу Министерства Финансов Республики Татарстан отдельных функций по исполнению бюджета Поселения в соответствии с соглашением об осуществлении этих функций, заключенным с учетом положений статьи 168 Бюджетного кодекса Российской Федерации, особенности кассового обслуживания бюджета устанавливает Федеральное казначейство в соответствии с положениями пункта 1 ст. 241.1 Бюджетного кодекса Российской Федерации.

4. Банк депозитларында бюджет акчаларын урнаштыру, банк депозитларында бюджет акчаларын урнаштыру һәм алынган керемнәрне ышанычлы идарәгә тапшыру исәбеннән бюджет үтәлеше процессында өстәмә керемнәр алу, Россия Федерациисе Бюджет кодексында каралган очраклардан тыш, рөхсәт ителми.

Банк депозитларында Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезендә урнаштырылган агымдагы финанс елы ахырына акчалар булу рөхсәт ителә.

18 статья. Жирлек бюджетының үтэлешенә финанс контролен гамәлгә ашыручи жирле үзидарә органнары

1. Жирлек бюджетының үтэлешенә финанс контролен гамәлгә ашыручи органнар түбәндәгеләр була:

- 1) Жирлек советы;
- 2) Жирлекнең контроль-хисап органы;
- 3) Жирлекнең финанс органы;
- 4) жирлекнең башкарма комитеты;
- 5) бюджет акчаларының баш бүлүчесе;
- 6) бюджет керемнәренең баш администраторы;
- 7) бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы.

2. Жирлек советы түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

1) жирлек бюджеты турында Поселения Советы каары проектын һәм бюджет-финанс өлкәсендә Жирлек Советы каарларының башка проектларын карау һәм раслау барышында башлангыч контроль;

2) агымдагы контроль - Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы каарын үтәүнәң аерым мәсьәләләрен тикшерү барышында;

3) андан соңғы контроль - аны үтәүнәң законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дөреслеген билгеләү максатларында Жирлек бюджетын үтәү нәтиҗәләре буенча.

3. Жирлекнең контроль-хисап органы Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә бюджет хокук мәнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыра.

4. Жирлекнең башкарма комитеты бюджет хокук мәнәсәбәтләре өлкәсендә эчке муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыра.

5. Жирлекнең финанс органы тарафыннан финанс контролен гамәлгә ашыру рәвешләре һәм тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет законнарының башка актлары һәм Россия Федерациясенең, Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары һәм муниципаль норматив хокукий актлар белән билгеләнә.

6. Бюджет акчаларының баш бүлүчеләре бюджет акчаларыннан файдалануның хокук ягыннан, максатчан, нәтижәле файдалануын тәэмин итү өлешендә бюджет акчаларының ведомство буйсынуындагы эш биручеләргә (алучыларга) финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет акчаларының төп күрсәтмә биручеләре субсидияләрдән, субвенцияләрдән файдалануны күрсәтелгән акчаларны бюджеттан биргәндә билгеләнгән шартларга һәм максатларга туры китереп тикшереп торалар.

Бюджет акчаларын төп бүлүчеләре бюджет акчаларын алучылар (алучылар) һәм муниципаль унитар предприятиеләр карамагындагы эш биручеләргә тикшерүләр уздырырга хокуклы.

7. Бюджет керемнәренең баш администраторлары ведомство буйсынуындагы администраторларга керемнәр администрацияләү функцияләрен гамәлгә ашыру буенча бюджет керемнәренең финанс контролен гамәлгә ашыралар.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторлары тарафыннан бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын бюджеттан касса түләүлөрен финанслауны финанс контролендә тота.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының ведомство буйсынуындагы администраторларына тикшерүләр уздырырга хокуклы.

19 статья. Жирлек бюджеты керемнәре

1. Жирлек бюджеты керемнәренә салым керемнәре, салым булмаган керемнәр һәм кире кайтарылмый торган керемнәр керә.
2. Жирлек бюджетына Салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә Жирлек Советы билгели торган түбәндәгә жирле салымнардан салым керемнәре күчерелә:
 - 1) жир салымы - 100 процент норматив буенча;
 - 2) физик затлар мәлкәтенә салым - 100 процент норматив буенча.
3. Жирлек бюджетына федераль салымнар һәм жыемнардан, шулай ук Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары нигезендә региональ салымнар күчерелә.
4. Жирле бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46, 58 һәм 62 статьялары нигезендә төзелә.
5. Жирлек Советы каары белән жирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм Россия Федерациясенең салым һәм жыемнар турындагы законнарында вәкиллекле органга бирелгән хокуклар чикләрендә жирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә.
6. Агымдагы финанс ел дәвамында аларның үз көчләренә керүен фаразлаучы жирле салымнар турында Поселение Советы каарына үзгәрешләр керту агымдагы финанс елына (агымдагы финанс елы һәм план чоры) жирле бюджет турында Жирлек Советы каарына тиешле үзгәрешләр кертелгән очракта гына рөхсәт ителә.
7. Жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләү, үзгәрту һәм гамәлдән чыгару, жирле бюджет акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыру карапган жирлек Советының норматив хокукый актлары Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча гына яисә Жирлек башкарма комитеты житәкчесе бәяләмәсө булганда гына жирлек Советы каравына кертелергә мөмкин.

20 статья. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары исемлеге һәм реестрлары

1. Жирлекнең финанс органы Жирлек бюджетының керем чыганаклары реестрын алыш бара.
2. Жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары исемлеге дигәндә, жирлек бюджеты керемнәре исемлеген төзу чыганаклары булган жирле салымнар һәм башка мәжбүри түләүләр жыелмасы (исемлеге), жирлек бюджеты керемнәре исемлеген төзу тәртибендә аларның барлыкка килүенең хокукый нигезләрен, исәпләү тәртибен

(күләмнәрен, ставкаларын, ташламаларын) һәм жирлек бюджеты керемнәре чыганакларының башка характеристикаларын күрсәтеп, жирле салымнар һәм башка мәжбүри түләүләр жыелмасы (исемлеге) аңлашыла.

3. Бюджет керемнәре чыганаклары реестры дигәндә, Жирлек керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә бюджетны төзү, раслау һәм үтәү барышында барлыкка килә торган жирлек бюджеты керемнәре чыганаклары буенча бюджет керемнәре турында мәгълүмат жыелмасы аңлашыла.

4. Жирлек керемнәре чыганаклары исемлеген төзү һәм алыш бару тәртибе, мәгълүмат составына карата гомуми таләпләр, Жирлек керемнәре чыганаклары реестрын төзү һәм алыш бару тәртибе, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә.

5. Жирлекнең бюджет керемнәре чыганаклары реестрлары жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә һәм алыш барыла.

6. Жирлек бюджетының керем чыганаклары реестрлары законнар нигезендә Татарстан Республикасы Финанс министрлығына тапшырыла.

21 статья. Жирлек бюджеты чыгымнары

1. Жирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән дәүләт хакимиите органнарының, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарының һәм жирле үзидарә органнарының вәкаләтләрен чикләүгә бәйле чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары, шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында Поселение бюджеты акчалары исәбеннән башкарылырга тиеш.

2. Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару), шул исәптән муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар өчен түләүгә ассигнованиеләр;

2) халыкны социаль тәэмин итү;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;

4) юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләргә), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр бирү;

5) бюджетара трансферлар бирү;

6) халыкара хокук субъектларына түләүләр, кертемнәр, түләүсез күчерүләр бирү;

7) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;

8) жирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмаулары) нәтиҗәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны түләтү турында муниципаль берәмлеккә карата дәгъвалар буенча суд актларын үтәү.

3. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә түбәндәге ассигнованиеләр керә:

1) казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэмин итү, шул исәптән физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару);

2) бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү, алар тарафыннан муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итүгә субсидияләрне дә кертеп;

3) муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциягә карамаган оешмаларга субсидияләр бирү, шул исәптән կүрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яисә) юридик затларга муниципаль хезмәтләр үтәүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (килешүләр) нигезендә;

4) муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;

5) муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт үтәүләр сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән һәм казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестиацияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән:

- социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр үтәүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс белән тәэмин итү максатларында товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләргә, юридик затларга, шәхси эшкуарларга, шулай ук физик затларга субсидияләр бирү.

4. Муниципаль биремдә түбәндәгеләр булырга тиеш:

күрсәтелгән муниципаль хезмәтләрнең (башкарыла торган эшләрнең) сыйфатын һәм (яисә) күләмен (эттәлеген) характеристлаучы үтәүләр;

муниципаль биремнең үтәлешен тикшереп тору тәртибе, шул исәптән аны вакытыннан алда туктату шартлары һәм тәртибе;

муниципаль биремнең үтәлеше турындагы хисаплылык таләпләре.

Физик һәм юридик затларга муниципаль хезмәтләр үтәүгә муниципаль биремдә шулай ук түбәндәгеләр булырга тиеш:

тиешле хезмәтләрдән файдаланучы физик һәм (яисә) юридик затлар категорияләрен билгеләү;

тиешле хезмәтләр үтәү тәртибе;

Россия Федерациясе законнарында аларны түләүле нигездә үтәүгә күрсәту каралган очракларда физик яисә юридик затларның тиешле хезмәт үтәүләре өчен түләүгә иң чик бәяләр (тарифлар), яисә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән очракларда үтәүгә күрсәту бәяләрне (тарифларны) билгеләү тәртибе.

5. Муниципаль бирем үтәүләре муниципаль хезмәтләр үтәүгә (эшләр башкаруга), казна учреждениесенең бюджет сметасын төзүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру өчен, шулай ук бюджет яисә автоном учреждениегә муниципаль биремне үтәүгә субсидияләр күләмен билгеләү өчен бюджет проектын төзегендә файдаланыла.

6. Муниципаль бирем бюджет һәм автоном учреждениеләр өчен төзелә.

7. Муниципаль биремне үтәүне финанс белән тәэмин итү җирлек башкарма комитетының муниципаль актында билгеләнгән тәртиптә Поселения бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

8. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестиацияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

9. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр,

хезмәтләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында" Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төзemich гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алыш барырга тиеш.

Муниципаль контрактлар төзemich гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында сатып алыша торган товарларның, эшләрнең hәm хезмәт күрсәтуләрнең кыскача атамасы; тәэмmin итүчеләрнең, подрядчыларның hәm хезмәт күрсәтуләрне башкаручыларның исеме hәm урнашу урыны, сатып алу бәясе hәm датасы булырга тиеш.

10. Муниципаль биренмәрне үтәүне финанс белән тәэмmin итү жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә Поселение бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен hәm (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш күрсәтмәчеләренә житкерү тәртибе авылның финанс органы тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән тәртипне раслаганчы тиешле бюджет ассигнованиеләрен hәm (яисә) бюджет йөкләмәләре лимитларын баш күрсәтмәчеләргә (боеручыларга) яисә бюджет акчаларын алучыларга житкерү рөхсәт ителми.

11. Халыкны социаль тәэмmin итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түләүләр биругә йә халыкка социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

Халыкны социаль тәэмmin итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив йөкләмәләр кабул итү нәтижәсендә туарга мөмкин.

12. Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр-дән тыш), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр житештерүчеләргә субсидияләр, алымаган керемнәрне каплау hәm (яисә) товарларны житештерүгә (саткан товарлардан тыш), эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтугә бәйле чыгымнарны каплау максатларында түләүсез hәm кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр, шулай ук әлеге пунктның 1 абзацында күрсәтелгән субсидияләр), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр житештерүчеләргә субсидияләр - Жирлек бюджеты турында Поселение Советы каарында hәm аның нигезендә кабул ителә торган жирлек башкарма комитетының муниципаль актларында яисә аларга вәкаләтле жирле үзидарә органнары актларында кааралган очракларда hәm тәртиптә бирелә.

Юридик затларга (муниципаль учреждениеләргә субсидияләр), индивидуаль эшкуарларга, шулай ук физик затларга - товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр житештерүчеләргә субсидияләр бируге жайга сала торган муниципаль хокукий актлар түбәндәгеләрне билгеләргә тиеш:

1) субсидия алу хокукина ия товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтуләр житештерүчеләрнең юридик затларны (муниципаль учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларны, физик затларны сайлап алу категорияләре hәm (яисә) критерийлары;

- 2) субсидияләр бирү максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтижәләре;
- 3) аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очракта, субсидияләрне кире кайтару тәртибе.

Әлеге пунктта каралган субсидияләр жирле бюджеттан концессион килешуләр түрында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә төзелгән концессион килешуләрдә каралган шартлар һәм сроклар нигезендә бирелергә мөмкин.

13. Бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срокыннан артык вакытка муниципаль берәмlek исеменнән концессия килешүләре төзү жирлек башкарма комитетының норматив хокукий актларында каралган очракларда гамәлгә ашырыла.

Бюджет түрүндагы каарда жирлек башкарма комитетының норматив хокукий актлары нигезендә юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарларга, физик затларга субсидияләр рәвешенде, шул исәптән конкурс нигезендә бирелә торган субсидияләр рәвешенде грантлар бирү өчен бюджет ассигнованиеләре каралырга мөмкин.

Әгәр әлеге тәртип алдагы абзацта каралган каарлар белән билгеләнмәгән булса, жирле бюджеттан күрсәтелгән субсидияләр бирү тәртибе тиешенчә жирлек башкарма комитетының Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә тиешле муниципаль хокукий актлары белән билгеләнә.

Әлеге статьяның 1, 7-8_1 пунктларында күрсәтелгән юридик затларга федераль бюджеттан, Татарстан Республикасы бюджетыннан, жирле бюджеттан субсидияләр бирү түрүнда, шул исәптән «Россия Федерациясендә сәнәгать сәясәте түрында» 2014 елның 31 декабрендәге 488-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә төзелгән махсус инвестиция контрактлары шартлары (килешүләре) нигезендә һәм дәүләт-хосусый партнерлық, муниципаль-хосусый партнерлык, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, муниципаль берәмlek исеменнән концессия килешүләре түрында килешүләр төзү бюджет йөкләмәләренең расланган лимитлары гамәлдә булу срокыннан арткан вакытка гамәлгә ашырыла, шуңа ярашлы рәвештә Россия Федерациясе Хөкүмәте, Россия Федерациясе башкарма комитетының югары башкарма органы, Россия Федерациясе субъектларының башкарма комитеты каарларында каралган очракларда һәм алар тарафыннан билгеләнә торган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

«Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү түрында» 2020 елның 1 апрелендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү түрында килешү (килешү) тарафыннан юридик затка субсидия бирү түрында килешү (килешү) төзү бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срокыннан арткан вакытка әлеге Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнары каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән субсидияләр бирү түрында шартнамәләр (килешүләр) һәм күрсәтелгән шартнамәләргә (килешүләргә) аларга үзгәрешләр кертүне яисә аларны өзүне күздә тота торган өстәмә килешүләр тиешенчә

финанс-бюджет палатасы тарафыннан раслана торган типовой рэвешлэр нигезендэ төзелэ.

14. Жирлек бюджетында бюджет нэм автоном учреждениелргэ муниципаль бирэмнэрне үтэүне финанс белэн тээмин итүгэ субсидиялэр каалган, алар физик нэм (яисэ) юридик затларга муниципаль хэмэтлэр күрсэтугэ норматив чыгымнарны нэм муниципаль мөлкөтне тутуга норматив чыгымнарны исэпкэ алыш исэплэнгэн.

Жирлек бюджетыннан бюджет нэм автоном учреждениелргэ башка максатларга субсидиялэр бирелергэ мөмкин.

Күрсэтелгэн субсидиялэрне Жирлек бюджетыннан бирү күләмен нэм шартларын билгелэү тэргибе Дэулэт Советы башкарма комитеты каары белэн билгелэнэ.

15. Халыкның бюджет турында каары нигезендэ Жирлек муниципаль учреждениелр булмаган коммерциягэ карамаган башка оешмаларга субсидиялэр каалырга мөмкин.

Жирлек бюджетыннан күрсэтелгэн субсидиялэрнең күләмен билгелэү нэм аларны бирү тэргибе билгелэнеп китүнен башкарма комитеты каары белэн билгелэнэ.

16. Муниципаль учреждениелрнең нэм муниципаль унитар предприятиелрнең төп акчаларына капиталъ кертемнэр рэвешенде муниципаль милектэгэ капиталъ төзелеш объектларына бюджет инвестициялэрэн гамэлгэ ашыруга бюджет ассигнованиелре муниципаль программалар, шулай ук жирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий актлары нигезендэ йэ Вэкалэtle вэкил тарафыннан билгелэнгэн тэргиптэ жирлек бюджетының бюджет акчаларын баш бүлүчелэрнең каарлары белэн карала.

17. Муниципаль милектэгэ капиталъ төзелеш объектларына бюджет инвестиациялэрэн өзерлэү нэм гамэлгэ ашыру турындагы каарлар Жирлекнен башкарма комитеты тарафыннан кабул итэлэ.

Муниципаль милектэгэ капиталъ төзелеш объектларына бюджет инвестиациялэрэн гамэлгэ ашыруга бюджет ассигнованиелре жирлекнен капиталъ кертемнэре программына кертелгэн 100 мен сумнан артык смета бэясе инвестиция проектлары нигезендэ нэр инвестиция проекты буенча бүлэнгэн.

Муниципаль милектэгэ капиталъ төзелеш объектларына бюджет инвестиациялэрэн гамэлгэ ашыруга бюджет ассигнованиелре жирлекнен капиталъ кертемнэре программына кертелгэн 100 мен сумнан артык смета бэясе инвестиция проектлары нигезендэ нэр инвестиция проекты буенча аерым чагылыш таба.

Хужалык алыш бару хокукуна нигезлэнгэн муниципаль унитар предприятиегэ бюджет инвестиациялэрэ бирү дэулэт (муниципаль) унитар предприятиелр турындагы законнаарда билгелэнгэн тэргиптэ муниципаль унитар предприятиенен устав фондын тиешле дэрэжэдэ арттыруга китерэ.

Оператив идарэ иту хокукуна нигезлэнгэн муниципаль унитар предприятиегэ, автоном нэм бюджет учреждениесенэ бюджет инвестиациялэрэ бирү оператив идарэ иту хокукундагы төп средстволарның, муниципаль унитар предприятиенен, автоном нэм бюджет учреждениесенең хакын тиешле дэрэжэдэ арттыруга китерэ.

Күрсэтелгэн бюджет инвестиациялэрэн бирү жирлек башкарма комитеты каары белэн билгелэнгэн тэргиптэ гамэлгэ ашырыла.

Төп акчаларга капиталъ кертемнэр рэвешенде муниципаль милектэгэ капиталъ төзелеш объектларына бюджет инвестиациялэрэ концессия килешүлэрэ нигезендэ гамэлгэ ашырылырга мөмкин.

Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен чагылдыру тәртибе Поселения бюджеты турындагы Поселение Советы каарында һәм (яисә) жыелма бюджет язмасында җирлек башкарма комитетының муниципаль хокукий акты белән билгеләнә.

Муниципаль милектәге капиталъ төzelеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре бюджетара субсидияләр исәбеннән финанслашу гамәлгә ашырыла торган инвестиция проектлары нигезендә һәр инвестиция проекты буенча аерым-аерым хужалык чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Поселение бюджеты турында Поселение Советы каары белән расланырга тиеш.

Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләрен бирү, юридик затның финанс иминлеге турында документаль расланган мәгълүмат (салым бурычы булмау, уңай баланс, тәп средстволар булу, тәп средстволар хакыннан артып киткән кредит йөкләмәләре булмау) булганда, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль унитар предприятиеләр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә

гамәлгә

ашырыла.

22 статья. Җирлек башкарма комитетының резерв фонды

1. Җирлек бюджетының чыгым өлешендә җирлек башкарма комитетының резерв фондын булдыру күздә тотыла.
2. Җирлек Башкарма комитетының резерв фонды күләме Җирлек бюджеты турында Поселение Советы каары белән билгеләнә һәм әлеге каар белән расланган чыгымнарының гомуми күләменен өч процентыннан арта алмый.
3. Җирлек Башкарма комитетының бюджет ассигнованиеләре Җирлек бюджетында каралган резерв фондының бюджет ассигнованиеләре Поселение Башкарма комитеты каары белән расланган җирлек башкарма комитетының резерв фонды акчаларын формалаштыру һәм тоту тәртибе турындагы нигезләмә нигезендә файдаланыла.
4. Җирлек Башкарма комитетының резерв фондының бюджет ассигнованиеләреннән файдалану турында хисап Поселения Финанс органына тиешле документлар күшүмтасы белән тиешле чаралар уздырганнан соң бер ай эчендә тапшырыла. Резерв фонды акчаларыннан файдалану турында хисап бюджет үтәлеше турында квартал саен һәм еллык хисапларга күшүп бирелә.

23 статья. Җирлек бюджетында каралмаган чыгымнарны гамәлгә ашыру

1. Чыгымнар йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләрен бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, тиешле бюджет ассигнованиеләрен бюджет турындагы каарга йә агымдагы финанс елында бюджет турында каар кабул итүгә тиешле үзгәрешләр кертелгэннән соң, җирлек бюджетына өстәмә керемнәр чыганаклары булганда һәм (яисә) җирлек бюджеты чыгымнарының аерым статьялары буенча

бюджет ассигнованиеләре кимегәндә, чираттагы финанс елы башыннан гына гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, дәүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары вәкаләтләрен финанслауга жирлек бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

24 статья. Жирлек халкының чыгым йөкләмәләре

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул ителгән һәм федераль законнар нигезендә жирле үзидарә органнарын хәл итәргә хокуклы башка мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар кабул ителгән очракларда, шулай ук әлеге мәсьәләләр буенча муниципаль берәмлек (муниципаль берәмлек исеменнән) шартнамәләр (килешүләр) төзү; муниципаль берәмлек исеменнән муниципаль казна учреждениеләре тарафыннан шартнамәләр (килешүләр) төзү жирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль билгеләнә һәм бюджет дефицитын финанслау чыганакларының үз керемнәре һәм чыганаклары исәбеннән башкарыла.

2. Расходные обязательства Поселения, связанные с принятием муниципальных правовых актов при осуществлении органами местного самоуправления переданных им отдельных государственных полномочий, устанавливаются муниципальными правовыми актами органов местного самоуправления в соответствии с федеральными законами, законами Республики Татарстан и исполняются за счет и в пределах субвенций из бюджета Республики Татарстан, предоставляемых местному бюджету в порядке, предусмотренном статьей 140 Бюджетного кодекса Российской Федерации.

3. Районның жирле үзидарә органнары тарафыннан төзелгән килешүләр нигезендә үзләренә тапшырылган жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча районның жирле үзидарә органнары вәкаләтләре өлеше билгеләнүгә бәйле рәвештә жирлекләрнең чыгым йөкләмәләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 142.4 һәм 142.5 статьяларында каралган тәртиптә бирелә торган жирле бюджеттан башка бюджетара трансфертлар хисабына һәм чикләрендә башкарыла.

4. Жирле үзидарә органнары, федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, федераль дәүләт хакимиите органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнары компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм башкарырга хокуклы түгел.

Жирле үзидарә органнары үз финанс чаралары (бюджетара трансфертлардан тыш) булганда гына башка муниципаль берәмлекләрнең, дәүләт хакимиите органнарының жирле үзидарә органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм аларның компетенцияләреннән федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән чыгарылмаган мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле чыгым йөкләмәләрен билгеләргә һәм башкарырга хокуклы.

5. Авыл жирлегенең чыгым йөкләмәләре реестры жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә алыш барыла.

25 статья. Бюджет кытлыгы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында Жирлек бюджеты кытлыгы, расланган кире кайтарылмый торган кертемнәрне исәпкә алмыйча, бюджет керемнәренең гомуми еллык күләменең 10 процентыннан артмаска тиешле чикләү белән Жирлек Советы карары белән билгеләнә.

2. Бюджет турында Жирлек Советы карары белән расланган очракта, муниципаль берәмлек милкендәге капиталда катнашуның акцияләрен һәм башка рәвешләрен сатудан керемнәр кытлыгын финанслау чыганаклары составында Жирлек бюджет чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметкән очракта, Жирлек бюджеты кытлыгы әлеге өлештә билгеләнгән чикләүләрне күрсәтелгән кертемнәр суммасы чикләрендә һәм Жирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны киметү чикләрендә арттырырга мөмкин.

2. Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән;
- 3) Россия Федерациясе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) Россия Федерациясе валютасында кучеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

- 1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясеннән муниципаль берәмлек тарафыннан жәлеп ителгән чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясе муниципаль берәмлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

4. Муниципаль берәмлекнең кыска сроклы (кимендә бер ел), уртacha сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) йөкләмәләре булырга мөмкин.

5. Жирлекнең озак йөклөмәләре кыска сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.
6. Муниципаль бурыч белән идарә итү жирлекнең башкарма комитеты (муниципаль берәмлекнең башкарма-күрсәтмә органы) тарафыннан муниципаль берәмлек уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.
7. Муниципаль бурыч китабын алыш бару Жирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.
8. Муниципаль бурыч китабына әлеге йөклөмәләрнең төрләре буенча Поселениенең бурыч йөклөмәләре күләме турында, аларны барлыкка китерү һәм үтәү (башка нигезләр буенча туктату) датасы турында, йөклөмәләрне тәэммин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук муниципаль бурыч китабына кертү тәртибе һәм вакыты Поселение Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә.

26 статья. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары

1. Бюджет кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына Жирлекләр түбәндәгеләр керә:
 - 1) номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында курсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштырудан кергән чаралар һәм аларны каплауга юнәлдерелгән чаралар арасында аерма;
 - 2) җәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмалары кредитлары арасындагы аерма;
 - 3) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары белән җәлеп ителгән һәм юкка чыгарылган Жирлек арасында аерма;
 - 4) тиешле финанс елы дәвамында жирлек бюджеты чараларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;
 - 5) Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.
2. Бюджет кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары составына Жирлекләр түбәндәгеләр керә:
 - 1) Жирлек милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан керемнәр;
 - 2) Жирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;
 - 3) муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукин барлыкка китергән йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка биреп торылган очракта, Россия Федерациясе валютасында урнашу гарантияләрен үтәүгә юнәлтелгән чаралар күләме;
 - 4) Россия Федерациясе валютасында жирлекнең башка бурыч йөклөмәләрен каплауга юнәлдерелә торган акчалар күләме;
 - 5) юридик затларга бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бюджет кредитлары бирү бюджетыннан бирелгән акчалар арасындагы аерма;
 - 6) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджеттан бирелгән кредитларны кире кайтарудан алынган акчалар һәм Россия Федерациясе

бюджет системасының башка бюджетларына бирелгэн бюджет кредитлары суммалары арасында аерма;

7) Жирлекнең бюджет чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счеттан саналган акчалар һәм Поселение бюджеты чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счетта калган акчалар белән идарә итү буенча операцияләр үткәргендә исәпкә алышган акчалар арасында аерма.

3. Жирлек Советының хокукий акты белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елы башына Жирлек бюджетының калган чарапары агымдагы финанс елында вакытлы касса өзеклекләрен каплауга һәм муниципаль контрактларның Жирлек бюджеты турындагы карап белән караплан очракларда күрсәтелгэн максатларга файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре суммасыннан артмаган күләмдә элеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә хисаплы финанс елында товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хәzmәtlәr күрсәтугә муниципаль контрактлар Жирлек бюджеты турындагы карапда караплан товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хәzmәtlәr күрсәтугә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга жибәрелергә мөмкин.

4. Жирлек бюджет чарапарын исәпкә алу буенча бердәм счеттагы акчаларның калган өлешләре белән идарә итү буенча операцияләр составына урнаштыручи булып торучы Жирлек булган һәм шәхси счетлары район финанс-бюджет палатасында Россия Федерациясе законнары нигезендә ачылган оешмаларның акчаларын җәлеп итү һәм кире кайтару керә.

5. Жирлекләр бюджет кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгэн һәм максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында бирелгэн бюджет кредитлары белән күчерү арасынdagы аерма;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациясенә бирелгэн чит ил валютасында урнашуның муниципаль гарантияләрен үтәүгә юнәлдерелә торган акчалар күләме, муниципаль гарантияләрне гарант тарафыннан үтәү принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукун барлыкка китергән очракта.

27 статья. Муниципаль бурыч

1. Жирлекләрнең озак йөкләмәләре түбәндәге йөкләмәләр рәвешендә мөмкин:

1) Жирлек халкының кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә);

2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка Россия Федерациясе валютасында җәлеп ителгэн бюджет кредитларына;

3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгэн бюджет кредитларына;

4) Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан җәлеп ителгэн кредитларга;

5) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгэн Жирлек гарантияләренә (муниципаль гарантияләргә);

6) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисе чит ил валютасында бирелгэн муниципаль гарантияләргә;

7) Россия Федерациисе Бюджет кодексын гамәлгә керткәнче барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән башка бурыч йөкләмәләренә.

2. Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

3) кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Жирлекнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

3. Муниципаль эчке бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) Россия Федерациисе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча бурычның номиналь суммасы;

2) Россия Федерациисе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме, алар буенча йөкләмәләр Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән;

3) Россия Федерациисе валютасында йөкләмәләре күрсәтелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;

4) Россия Федерациисе валютасында күрсәтелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;

5) Россия Федерациисе валютасында күчеп килүнең юкка чыгарылмаган башка бурыч йөкләмәләре күләме.

4. Муниципаль тышкы бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:

1) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисеннән кеше тарафыннан жәлеп ителгән чит ил валютасында бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;

2) максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Россия Федерациисе муниципаль берәмлеге тарафыннан бирелгэн чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

5. Жирлекнең озак йөкләмәләре кыска сроклы (кимендә бер ел), уртacha сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

6. Муниципаль бурыч белән идарә итү жирлекнең башкарма комитеты (муниципаль берәмлекнең башкарма-күрсәтмә органы) тарафыннан муниципаль берәмлек уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

7. Муниципаль бурыч китабын алыш бару Жирлекнең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

8. Муниципаль бурыч китабына әлеге йөкләмәләрнең төрләре буенча Поселениенең бурыч йөкләмәләре күләме турында, аларны барлыкка китерү һәм үтәү (башка нигезләр буенча туктату) датасы турында, йөкләмәләрне тәэмин итү рәвешләре турында белешмәләр, шулай ук муниципаль бурыч китабына керту тәртибе һәм вакыты Поселение Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә торган башка мәгълүмат кертелә.

28 статья. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның югара чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең чик күрсәткечләре

1. Жирлек бюджеты турындагы карап белән муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның өске чикләре (Поселениеиң чит ил валютасында йөкләмәләре булган очракта) елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел үткән торышына (чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына торышы буенча) билгеләнә, шул исәптән Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр буенча бурычның югара чиге, чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча (жирлектә чит ил валютасында муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр булган очракта) күрсәтелә.
2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның югара чикләре (Жирлектә чит ил валютасында йөкләмәләр булган очракта) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләрне үтәгәндә билгеләнә.
3. Муниципаль бурыч күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Поселение бюджеты турындагы карап белән расланган керемнәренең расланган күләмен һәм (яисә) физик затлар керемнәренә салымнан түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренең расланган күләмен исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренең гомуми күләменнән артмаска тиеш.
4. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәту чыгымнары күләме, түбәндәге таләпләрне үтәгәндә, Жирлек бюджеты турында карап белән раслана:
 - 1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә чыгымнар күләме (чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән расланган Татарстан Республикасының 10 процентыннан артмаска яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) һәм тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләмен, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән башкарыла торган чыгымнар күләменнән тыш;
 - 2) чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елында) муниципаль бурычны каплау һәм ача хезмәт күрсәтү буенча чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елында) түләүләр суммасы жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренең гомуми күләменең һәм Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләрнең чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) бюджет турында карап белән расланган 20 проценттан артмаска тиеш; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, киләсе финанс елында һәм план чорыннан соң озак срокларны вакытыннан алда каплауга жибәрелә торган түләүләр суммасы исәпкә алынмый.

29 статья. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән Поселениеиң бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан алу

1. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәссе муниципаль бурыч йөкләмәссе муниципаль жирлек Советының

муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, түлэүгэ (кредитор тарафынан билгеләнгән йөкләмәләр һәм муниципаль хокукий актлар белән башкарыймаган) дәгъва белдерелмәгән очракта, күрсәтелгән бурыч тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр муниципаль жирлек Советының муниципаль хокукий актларында башкасы каралмаган булса, муниципаль бурыч йөкләмәсен юкка чыгарыла.

2. Муниципаль гарантияләр буенча Поселениенең Россия Федерациясе валютасында бурыч йөкләмәләре муниципаль гарантияләрне туктатуга нигез булып торучы вакыйгалар (хәлләр) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (хәлләр) килеп житу (һөжүм турында белешмәләр алу) уцаеннан муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

3. Элеге статьяның 1 пунктының беренче абзацында күрсәтелгән сроклар тәмамланганнан соң Поселениенең башкарма комитеты Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукий акт чыгара.

4. Муниципаль бурычтан исемлек Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча исемлеккә кертелә торган муниципаль бурыч қуләмен жирле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исемлек суммасын чагылдырмыйча гына аларны сыйып ташлау суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

5. Элеге статьяның 1 пунктындагы, 2 һәм 3 пунктларындагы беренче абзацының гамәлдә булуы кредит килемшүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

6. Реструктурлаштырылган, шулай ук юкка чыгарылган (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш гамәлгә ашырыла.

7. Түләү датасы башланганчы муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне эмиссияләү шартлары нигезендә аларны тулысынча эмитацияләүче орган тарафынан сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләрне алмашу нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда юкка чыгарылган дип танылырга мөмкин.

8. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр Эмитенты аларны юкка чыгару датасы башланганчы сатып алынган (Россия Федерациясе законнарында каралган башка операцияләрне алмаштыру нәтиҗәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазыләр буенча йөкләмәләр үтәлгән дип танырга хокуклы.

30 статья. Муниципаль алымалар

1. Жирлек муниципаль эчке хисаплашулар дигэндә Жирлекләр исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә урнаштыру юлы белән Жирлек бюджетына заем акчаларын

жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Жирлекләрнең бурыч йөкләмәләре барлыкка килә, алар Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемщик буларак.

2. Жирлек муниципаль тышкы алымалары дигендә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында Жирлек исеменнән Жирлек бюджетына кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе алдында Жирлекнең чит ил валютасында чагылыш тапкан бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы алымалар чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе тышкы дәүләт хисаплашулары программына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Право осуществления муниципальных заимствований от имени Поселения в соответствии с Бюджетным кодексом Российской Федерации и уставом Поселения принадлежит Исполнительному комитету поселения.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгән очракта, Жирлек тарафыннан гамәлгә ашырыла:

1) Жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча вакыты чыккан бурыч булмау;

2) жирлек тарафыннан Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән дәрәҗәдән түбәнрәк кредит рейтинги алынган, исемлеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның берәрсеннән яисә берничә эшчәнлеген гамәлгә ашыручы заттан.

6. Жирлек, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль хисаплашуларны гамәлгә ашырырга, жирлекнең бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы уртacha булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Татарстан Республикасы Финанс министрлығы белән муниципаль эчке һәм тышкы алымалар, муниципаль гарантияләр, чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр программаларын киештергән очракта гына бирергә хокуклы.

8. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылығы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль алымаларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 5 пунктында каралган Поселешнең бурыч тотрыклылығы күрсәткечләрен арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч

тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә һәм кыйммәтле кәгазыләр урнаштыру юлы белән муниципаль эчке үзләштерүләрне жирлекнең озак йөкләмәләрен рефинанслау максатларында, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән максатчан бюджет кредитлары рәвешендә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пункты һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясындагы 7 пункты белән каралган жирлекләрнең муниципаль эчке хисаплашуларын гамәлгә ашырырга хокуклы.

10. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль тышкы алымаларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләрне чит ил валютасында бирергә хокуксыз.

11. Жирлек, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 311 статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемщиклар төркеменә керткән очракта, муниципаль эчке алымаларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләрне Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы, бары тик Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан муниципаль эчке алымалар, муниципаль гарантияләр программаларын чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр кертелгәндә генә.

12. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107.1 статьясындагы 9 пунктында каралган Жирлекнең түләү сәләтен торғызу планы кысаларында бирелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан максатчан бюджет кредитлары буенча жирлекләр йөкләмәләрен реструктуризацияләү рөхсәт ителми.

31 статья. Муниципаль алымаларның чик күләме

1. Тиешле финанс елына муниципаль алымаларны алуның ин чик күләме дигэндә тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы хисаплар программалары буенча жирлек бюджетына акчалар җәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирлек бюджетына акчалар җәлеп итү күләмнәре, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алыш, Жирлек бюджеты турында карап белән расланган Жирлек бюджетының тиешле финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы хисаплашулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елына Жирлек бюджеты турындагы карап белән расланган акчаларның гомуми суммасыннан артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында Поселения алымаларының гомуми суммасы Жирлек бюджеты кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм Жирлекнең бурыч йөкләмәләрен каплау күләмнәреннән арткан очракта, хисап финанс елы йомгаклары буенча инфраструктур проектларны гамәлгә ашыруны

финанс белән тәэмүн итүгә жәлеп ителгән бюджет кредитының файдаланылмаган калдығы күләменнән тыш, бу елның 1 гыйнварына жирлек бюджеттының әлеге арттырылған акчалары суммасында барлыкка килә торган өлеше Россия Федерациясе Бюджет кодексының 95 статьясындагы З пунктында каралған максатларга юнәлдерелергә тиеш, ағымдагы финанс елына заемнарның ин чик күләмен киметеп.

32 статья. Чит ил валютасында күчеп утыру белән гарантияләр бирү үзенчәлекләре

Жирлек Россия Федерациясенең чит ил валютасында алган акчаларын Россия Федерациясеннән алып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып, чит ил кредитларыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында гына чит ил валютасында гарантияләр бирергә хокуклы.

33 статья. Муниципаль тышкы алынналар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынналар программы максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында һәм (яисә) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) чит ил валютасында бюджет кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасына жәлеп ителә торган бюджет кредитлары исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы алынналар программы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурычларны каплау күләме һәм сроклары;

2) Чираттагы финанс елында һәм бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән, максатчан чит ил кредитларыннан файдалану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирлек бюджетына жәлеп ителгән бурыч йөкләмәләрен каплау күләме (чираттагы финанс елы).

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы алынналар программы чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлек бюджеты турындагы каарарга күшүмтә булып тора (чираттагы финанс елы).

34 статья. Муниципаль эчке алынналар программы

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алынналар программы чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла торган һәм (яисә) түләнелә торган тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке алынналар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке алынналар программы белән түбәндәгеләр билгеләнә:

1) чираттагы финанс елында һәм план чорында (чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль эчке үзләштерүләрне гамәлгә

ашырганда барлыкка килэ торган бурычларны каплауның жирле бюджетка акчалар жәлеп итү һәм чик сроклары;

2) Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен тиешле бурыч йөкләмәләре төрләре буенча каплау құләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (чираттагы финанс елына) муниципаль эчке алымалар программының чираттагы финанс елына һәм план чорына тиешле бюджет турындагы карага қушымта булып тора (чираттагы финанс елы).

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурыч үткәрү муниципаль эчке алымалар программында чагылмый.

35 статья. Муниципаль гарантияләр

1. Муниципаль гарантия шартнамәдән яисә башка алыш-бирештән (төп йөкләмәләрдән) барлыкка килгән бенефициар алдында аның акчалата йөкләмәләре принципибын тиешенчә үтәүне тәэммин итә.

2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми, шул исәптән аларны вакытыннан алда башкару йә бурычларны үтәү срогы якынлашып килуче дип саналған вакыйгаларны (хәлләрне) вакытыннан алда үтәүне тәэммин итми.

3. Муниципаль гарантиянең язма рәвеше мәжбүри.

4. Муниципаль гарантия төп йөкләмәләр суммасы күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарьла.

5. Муниципаль гарантия буенча гарант гарантия суммасы чикләрендә үзе тәэммин иткән йөкләмә буенча субсидия жаваплылыгына ия.

6. Муниципаль гарантиядә түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем - Жирлек) һәм гарант исеменнән гарантия биргән орган исеме;

2) бенефициарның исеме;

3) принципал исеме;

4) гарантия бирелә торган йөкләмә (исеме, бәяләмә датасы һәм номеры (ул булғанда), төп йөкләмәнең гамәлдә булу срогы яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срогы, якларның исемнәре, төп йөкләмәләрнең башка житди шартлары күрсәтелеп);

5) гарантия буенча гарант йөкләмәләре құләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;

6) гарантия бирү нигезләре;

7) гарантиянең үз көченә керү датасы яисә гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);

8) гарантиянең гамәлдә булу вакыты;

9) гарантияле очракны билгеләү, гарантия үтәү турында бенефициарның таләпләрен күрсәтү срогы һәм тәртибе;

10) гарантияне чакыртып алу нигезләре;

11) гарантия буенча гарант тарафыннан йөкләмәләрне башкару тәртибе;

12) гарантия суммасын тулы құләмдә яисә гарантия үтәгендә, үтәгендә (башка нигезләрдә тұктатылғанда) тулы құләмдә яисә гарантия белән тәэммин ителгән принципалның йөкләмәләренең нинди дә булса өлешиңдә һәм гарантиядә билгеләнгән башка очракларда киметү нигезләре;

13) гарантияне туктату нигезләре;

14) гарантның алдан язмача ризалыгыннан башка үзгәртелә алмаган төп йөкләмәләр шартлары;

15) муниципаль гарантия буенча бенефициар гаранты тарафыннан түләнгән акчаларны кайтару принцибына гарант таләбе булу яисә булмау (принципалга, регресска гарантның регресс таләбе);

16) иные условия гарантии, а также сведения, определенные Бюджетным кодексом Российской Федерации, нормативными правовыми актами гаранта, актами органа, выдающего гарантию от имени гаранта.

7. Милеге муниципаль гарантия бирә торган муниципаль унитар предприятие, мөлкәте муниципаль гарантия бирә торган Жирлек милкендә булган муниципаль унитар предприятие, акцияләренең 100 процента (өлешләре) хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукин күздә тотмаган муниципаль гарантия бирелергә мөмкин. Нигезен тулысынча яисә өлешчә хосусыйлаштырган очракта, мондый муниципаль гарантия принципалга карата гарантның регресс таләбе хокуки белән бирелгән дип санала һәм жирлек Башкарма комитетының Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясы һәм Россия Федерациясе гражданлык законнары таләпләренә туры килә торган актында билгеләнгән вакытта гарантның тулы күләмдә яисә гарантиянең нинди өлешендә үтәлүенә бәйле рәвештә барлыкка килә торган принципалга карата регресс таләбе таләбенең үтәлүен тәэммин иту принцибы барлыкка килә. Күрсәтелгән тәэммин итуне тапшырганчы муниципаль гарантияне үтәү рөхсәт ителми.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе календарь дата белән яисә гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) житу белән билгеләнә.

9. Бенефициарның алдан язмача ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртергә хокуксыз.

10. Гарантка карата таләпнең муниципаль гарантия буенча кабул ителгән бенефициары, күрсәтелгән хокукларны, муниципаль гарантия белән тәэммин ителә торган принципал (эмитент) йөкләмәләрен үтәү, облигациягә хокукларны яна хужага (сатып алучыга) күчүгә бәйле рәвештә, кыйммәтле кәгазыләр турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшыру (кучү) керми, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (башка нигезләр буенча) тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләрдә гарант тарафыннан (шул исәптән әлеге статьяның 6 пунктындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән төп йөкләмәләр гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелгән очракта), шулай ук әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 1153 статьясындагы 5 пунктында билгеләнгән бурычны үтәмәгән очракта да) чакыртып алына.

12. Муниципаль гарантия буенча акча түләү турындагы бенефициарның таләбе (гарантияне башкару турындагы бенефициарның таләбе) гарантия белән билгеләнгән очракта гына (гарантияле очрак барлыкка килгәндә) гарантка белдерелергә мөмкин. Гарантия үтәлеше турында бенефициарның таләпләре гарантиядә билгеләнгән тәртиптә язма рәвештә гарантка гарантиядә күрсәтелгән документлар белән күрсәтелергә тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия һәм муниципаль гарантия бирү турынdagы шартнамәдә билгеләнгән сроктан иртәрәк гарантияне үтәү турынdagы таләпләрне, шул исәптән, йөкләмә гарантияләре белән тәэмин ителгән гарантияләрне үтәү срокы якынлашып килуче дип саналган вакыйгалар (хәлләр) килеп чыккан очракта, күрсәтергә хокуксыз.

14. Гарант гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе қуелу турында принципалга хәбәр итәргә һәм таләпнәң күчermәсен принципалга тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән вакытта күрсәтелгән таләпкә күшымта итеп бирелгән документлар белән гарантияне үтәү турынdagы бенефициарның таләбен нигезләү предметына һәм таләп гарантиясе шартларына һәм аңа күшүп бирелгән документларга туры килү-килмәвен карарга тиеш.

16. Гарантияне башкару турында бенефициарның һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның таләпләре нигезсез һәм (яисә) тиешле гарантияләр шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарның түбәндәге очракларда таләпләрен қанәгатьләндерүдән баш тарта:

1) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия (гарантиянең гамәлдә булу срокы) бирелгән вакыт тәмамланганнан соң гарантка күрсәтелгән;

2) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар билгеләнгән гарантияне бозып гарантка күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал гарантияләре белән тәэмин ителгән йөкләмәләрне тиешенчә үтәүне баш тарткан;

5) әлеге статьяның 7 пунктында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115.3 статьясындагы 6 пунктында билгеләнгән очракларда;

6) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

17. Муниципаль гарантияне һәм (яисә) аңа күшымта итеп бирелгән документларны башкару турынdagы бенефициар таләбе муниципаль гарантиянең нигезләнмәгән һәм (яисә) тиешле шартларына туры килми дип танылган очракта, гарант бенефициарга аның таләбен қанәгатьләндерүдән баш тарту турында хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант, принципалны կүз алдына китерегә мөмкин булган бәхәс бенефициары таләпләренә каршы торырга хокуклы. Принципал каршы килүдән баш тарткан яки үз бурычын таныган очракта да Гарант бу каршы килүгә булган хокукын югалтмый.

19. Гарантиянең һәм аңа күшымта итеп бирелгән документларның үтәлеше турында бенефициар таләбе расланган очракта, гарант гарантиядә билгеләнгән срокта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантия белән каралган бенефициар алдында гарантның йөкләмәсе гарантия белән тәэмин ителгән принципалның вакыты чыккан йөкләмәләре күләмендә, әмма гарантия суммасыннан артмаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар алдында гарантны билгеләү туктатыла:

1) гарантиядә билгеләнгән күләмдә бенефициар гарантиясен түләп;

2) ул бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу вакыты) гарантиядә билгеләнгән вакыт узгач;

- 3) гарантия белэн тээмин ителгэн принципалныц принципалга *hэм* (яисэ) өченче затлар тарафыннан үтэлгэн очракта йэ курсэтелгэн йөклэмэлэрне башка нигезлэр буенча туктаткан очракта (бенефициар тарафыннан курсэтелгэн гарантка *hэм* (яисэ) судка гарантияне үтэү турындагы талэпнец булуна карамастан);
- 4) бенефициарныц гарантия буенча үз хокукларыннан баш тартуы нэтижэсендэ, аныц гарантына *hэм* (яисэ) гарантия буенча аныц йөклэмэлэрнэн гарантны азат иту турында язма гаризасын кире кайтару юлы белэн, мондый гарантия буенча бенефициарларныц фактта булмавы *hэм* килэчэктэ алар барлыкка килү өчен нигезлэр булмау шартларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексыныц 1151 статьясында каралган гарантка кире кайту нэтижэсендэ;
- 5) гарантия бирелгэн принципалныц йөклэмэсे билгелэнгэн вакытта барлыкка килмэсэ;
- 6) бенефициар гарантка *hэм* (яисэ) судка гарантия үтэү турындагы гарантка талэпне белдергэннэн соң (шул исэптэн принципалны бетерү белэн бэйле рэвештэ *hэм* (яисэ) бенефициарны *hэм* (яисэ) бенефициарны юкка чыгаруга бэйле рэвештэ) төп йөклэмэн туктатып яисэ аны гамэлдэ булмаган килешү дип тану;
- 7) бенефициар белэн башка затка бирелгэн очракта яисэ бенефициарныц гарантия, хокуклар *hэм* (яисэ) бурычларныц төп йөклэмэлэре буенча гарантка карата талэпнец хокуклары хокуклары Россия Федерациясе законнарында билгелэнгэн тэртиптэ гарантныц алдан язмача ризалыгыннан башка (курсэтелгэн хокукларны (хокукларны *hэм* бурычларны) Россия Федерациясе законнарында билгелэнгэн тэртиптэ облигациягэ хокукларныц яна хужасына (сатып алучыга) күчүгэ, гарантия белэн тээмин ителэ торган принципалныц (эмитентныц) йөклэмэлэрэн үтэүгэ бэйле рэвештэ, кыйммэtle кэгазылэрне Россия Федерациясе законнарында билгелэнгэн тэртиптэ тапшыру (күчү) очрагында;
- 8) принципал белэн башка затка тапшырылган яисэ хокуклар *hэм* (яисэ) бурыч (бурыч) принципларына караган башка нигезлэр буенча гарантныц алдан язмача ризалыгыннан башка, төп йөклэмэлэр буенча икенче затка күчкэн очракта;
- 9) гарантияне гарантиядэ курсэтелгэн очракларда *hэм* нигезлэрдэ чакыртып алу нэтижэсендэ;
- 10) гарантиядэ билгелэнгэн башка очракларда.

22. Аныц буенча гарант йөклэмэлэре туктатылганнын соң, бенефициар белэн гарантия тоту курсэтелгэн гарантия буенча нинди дэ булса хокуклар бенефициары өчен сакланмый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында билгеле булган гарант бу хакта бенефициарга *hэм* принципалга хэбэр итэргэ тиеш.

Муниципаль гарантияне бэялэүгэ яки туктатуга китерерлек хэллэр барлыкка килү турында билгеле булган Бенефициар *hэм* принципал бу турыда гарантка хэбэр итэргэ тиеш.

24. Эгэр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтэү принципалга карата гарантныц регресс талэбе хокукуын барлыкка китерсэй э бенефициарныц принципалга карата талэбе хокуклары гарантына бирелсэ, мондый муниципаль гарантияне үтэү өчен акчалар тиешле бюджет дефицитын финанслау чыганакларында исэспкэ алына, э мондый муниципаль гарантия буенча йөклэмэлэрне үтэү бюджет кредиты биру буларак чагыла.

25. Эгэр муниципаль гарантияне гарант тарафыннан үтэу принципалга карата гарантның регресс таләбе хокукуын барлыкка китермәсә йә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантына бирелугә бәйле булмаса, мондый муниципаль гарантияне үтэу өчен акчалар тиешле бюджет чыгымнарында исәпкә алына.

26. Гарнтка гарант тарафыннан тулы қуләмдә яисә гарантия буенча йөкләмәләрнең нинди дә булса өлешендә түләнгән, яисә бенефициарның принципалга карата таләбе хокуклары гарантка бирелгән хокукларны үтэу тәртибендә түләнгән акчаларны регресс тәртибендә кайтару исәбенә алынган акчалата чаралар бюджет кредитларын кире кайтару буларак чагылдырыла.

27. Кредит (облигациядән тыш) буенча йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган муниципаль гарантия кредит шартнамәсендә (заем килешүендә) һәм (яисә) күрсәтелгән муниципаль гарантияне кредитор (заем) йөкләмәләрен бирү турында шартнамәдә (заем) күрсәтелгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдалануны үз яғыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру шарты белән бирелә.

28. Муниципаль гарантия белән тәэмин ителгән кредит (заем) акчаларыннан максатчан файдаланмау факты ачыкланган очракта, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән йөкләмәләрне үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән очракта, принципал һәм бенефициар Россия Федерациясе законнары, муниципаль гарантия бирү турындагы шартнамәдә билгеләнгән жаваплы була.

29. Бензициарлар билгеле булмаган затлар даирәсе булган йөкләмәләрне тәэмин итүгә бирелә торган муниципаль гарантиянең үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

30. Муниципаль қыйммәтле кәгазыләр эмиссиясе нәтиҗәсендә барлыкка килгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бирү һәм үтэу үзенчәлекләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

31. Муниципаль гарантияләр бирү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет коды һәм аның нигезендә кабул ителгән әлеге карап белән билгеләнә.

36 статья. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программы

1. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программы, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:

- 1) гарантияләрнең гомуми қуләме;
- 2) гарантиянең һәр юнәlesh (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) һәр юнәlesh (максатлар) буенча гарантияләр қуләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәleshләре (максатлары);
- 3) принципалларга гарантның регресс таләбе хокуку булу (булмау);
- 4) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары;

2. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программы бюджет турындагы тиешле карага күшүмтә булып тора.

37 статья. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программысы

1. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программысы, түбәндәгे белешмәләрне күрсәтеп, чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган чит ил валютасында муниципаль гарантияләр исемлегеннән гыйбарәт:
 - 1) гарантиянең һәр юнәлеш (максатлар), категорияләр (төркемнәр) һәм (яисә) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп, гарантияләү юнәлешләре (максатлары);
 - 2) гарантияләр һәм алар тәэмин итә торган йөкләмәләр валютасы;
 - 3) гарантияләрнең гомуми күләме;
 - 4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокуку булу (булмау);
 - 5) гарантияләр бирүнең һәм үтәүнең башка шартлары.
2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәэмин ителә торган йөкләмәләр күрсәтелгән валютада бирелә һәм башкарыла.
3. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программысы бюджет турындагы тиешле карага күшүмтә булып тора.

38 статья. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр

1. Жирлек алдындағы акчалата йөкләмәләр буенча бурыч булып билгеле бер датага жирлек алдындағы акчалата йөкләмә нигезендә туләнергә тиешле акчалар суммасы тора.
2. Жирлек каршында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр Жирлекнең финанс активларын формалаштыра.
3. Правила (основания, условия и порядок) списания и восстановления в учете задолженности по денежным обязательствам перед Поселением устанавливаются Финансово-бюджетной палатой Района, за исключением случаев, предусмотренных Бюджетным кодексом Российской Федерации.
4. Жирлек каршында мондый йөкләмәләрне үтәүне тәэмин итә торган акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) исәпкә ала, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләр хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 4 пунктында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындағы 5 пунктында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.
5. Әгәр шартнамә нигезендә башкасы билгеләнмәгән булса, жирлек алдындағы акча йөкләмәләре жирлек бюджетының бердәм счетына тиешле акчалар суммасы күчерелгән көннән башкарылган дип санала.

39 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр

1. Жирлек исеменнән чыгарылган кыйммәтле кәгазыләр муниципаль кыйммәтле кәгазыләр дип таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләр Эмитенты булып жирлекнең башкарма комитеты чыга, ул Жирлек уставы белән муниципаль алынналарны гамәлгә ашыру хокукуна ия.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең төрләре, аларның эмиссия һәм мөрәҗәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнә.

40 статья. Муниципаль кыйммәтле кәгазыләрне урнаштыруның ин чик күләмнәре

Номиналь бәя буенча чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елында (чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазыләрнең ин чик күләмнәре Жирлек советы тарафыннан, тиешле бюджет турындагы карап белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның өске чикләре нигезендә билгеләнә.

2 бүлек. Жирлек бюджеты проектын төзү

41 статья. Жирлек халкының бюджет проектын төзү тәртибе

1. Жирлек бюджеты проекты түбәндәгеләр нигезендә төзелә:

- Россия Федерацииндә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациисе Федераль Собраниесенә Россия Федерациисе Президенты юлламасы нигезләмәләре;
- Россия Федерациисенең милли үсеше максатларын һәм гавами хакимият органнары эшчәнлегенең аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар;
- Россия Федерациисенең бюджет, салым һәм таможня-тариф сәясәтенең төп юнәлешләре (Татарстан Республикасының бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре, муниципаль берәмлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре);
- социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- озак сроклы чорга бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы проекты);
- муниципаль программаларда (муниципаль программалар проектларында, күрсәтелгән программалар проектларында).

2. Жирлек бюджеты проекты өч елга төзелә һәм раслана (чираттагы финанс елы һәм план чоры).

Әгәр жирлекнең бюджет проекты чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, жирлекнең башкарма комитеты урта сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

3. Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Бюджет законнары таләпләрен һәм жирлек Советының муниципаль хокукий актларын үтәп, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

4. Жирлек бюджетының турыдан-туры проектын төзүне Жирлекнең финанс органы гамәлгә ашыра.

5. Бюджет проектын вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында Жирлекнең Финанс органы барлык жирле үзидарә органнарыннан, бюджет барлыкка китерүче

предприятиеләрдән, учреждениеләрдән, оешмалардан кирәkle белешмәләр алырга хокуклы.

6. Жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы кимендә өч ел дәвамында, шул исәптән чираттагы финанс елына һәм план чорына, жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан эшләнә.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чоры параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче ел параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисадый үсеш фаразына аىлатма язында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән аларны фаразлана торган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Бюджет проектын төзү яисә карау барышында Поселения социаль-икътисадый үсеш фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

7. Бюджет керемнәре Авыл жирлеге Советына бюджет турыйнdagы карап проектын кертү қоненә гамәлдә булган шартларда Россия Федерациясе Салымнар һәм жыемнар турыйнdagы законнарның, шулай ук Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм муниципаль хокукый актларның жирлек бюджетының салым булмаган керемнәрен билгели торган законнарның социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә фаразлана.

8. Жирлекнең уртacha сроклы финанс планы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләрен үтәп, жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә ел саен әзерләнә һәм раслана һәм жирлек бюджеты проекты белән бергә жирлек Советына тапшырыла.

Жирлекләрнең уртacha сроклы финанс планы күрсәткечләренең һәм бюджет проектының төп күрсәткечләренең күрсәткечләре бер-берсенә туры килергә тиеш.

Уртacha сроклы финанс планы расланган Жирлек жирлегендә түбәндәге параметрлар булырга тиеш:

1) Жирлек бюджеты керемнәренең һәм чыгымнарының фаразлана торган гомуми күләмен;

2) бюджет акчаларның баш бүлүчеләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре, бүлекчәләре буенча йә бюджет акчаларның баш бүлүчеләре, муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләре күләмнәре;

3) жирлек Советының муниципаль хокукый актлары белән билгеләнә торган жирле бюджетларга салым керемнәреннән чигерүләр нормативлары;

4) бюджет кытлыгы (профициты);

5) елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килүче торышы буенча муниципаль бурычның югары чиге.

Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан Халыкның урта сроклы финанс планының өстәмә күрсәткечләрен раслау каралырга мөмкин.

Уртacha сроклы финанс планы күрсәткечләре индикатив характерга ия һәм чираттагы финанс елына һәм план чорына Жирлекнең уртacha ашыгыч финанс планын эшләгәндә һәм раслаганда үзгәртелергә мөмкин.

Урта сроклы финанс планы план чорына күрсәтелгән план параметрларын һәм план чорының икенче елына параметрлар өстәүне төгәлләштерү юлы белән эшләнә.

Урта сроклы финанс планы проектына аىлатма язында урта сроклы финанс планы параметрларын нигезләү, шул исәптән, планлаштырылган үзгәрешләрнең сәбәпләрен күрсәтеп, аларны алдан хупланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

9. Планирование бюджетных ассигнований на исполнение действующих расходных обязательств и принимаемых обязательств Поселения осуществляется Финансовым органом Поселения в соответствии с Бюджетным кодексом Российской Федерации, Республики Татарстан и муниципальными правовыми актами.

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре буенча аерым гамәлгә ашырыла.

10. Жирлек бюджетыннан гамәлгә ашырыла торган муниципаль программалар жирлек башкарма комитетының каары белән раслана.

Муниципаль программаларны эшләү турында каарлар кабул итү тәртибе, шулай ук аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру сроклары жирлек башкарма комитеты каары белән билгеләнә.

Муниципаль программаларны (ярдәмче программаларны) гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре күләме жирлек башкарма комитетының хокукый акты нигезендә бюджет чыгымнарының һәр программы (ярдәмче программы) буенча бюджет чыгымнарының ведомство структурасы составындагы Поселение бюджеты турында каар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап финанслауга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар жирлек Башкарма комитеты каары белән Поселение бюджеты турындагы каар проектын керту көненә кадәр бер айдан да соңга калмыйча расланырга тиеш.

Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелегенә бәя бирелә. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү тәртибе һәм критерийлары жирлек башкарма комитеты каары белән билгеләнә.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан, бюджет турында каар проекты кертелгәнгә кадәр, бер айдан да соңга калмыйча, Поселение Советына Поселения программын гамәлгә ашыруга яисә аны гамәлгә ашыруны вакытыннан алда туктатуга бюджет ассигнованиеләрен чираттагы финанс елыннан башлап кыскарту турында каар кабул ителергә мөмкин.

Әлеге каар кабул ителгән очракта һәм муниципаль контрактлар программаларын үтәү өчен бюджетта төзелгән Поселения бюджетында муниципаль контрактлардан килеп чыга торган чыгым йөкләмәләрен үтәү өчен бюджет ассигнованиеләре каарлган, алар буенча яклар аларны туктату турында килешүгә ирешмәгән муниципаль контрактлардан килеп чыга.

11. Жирлек бюджетында ведомство максатчан программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре каарлырга мөмкин, аларны эшләү, раслау һәм гамәлгә ашыру жирлек башкарма комитеты каары белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

12. Жирлекнең бюджет турындагы каары проектында бюджет керемнәренең гомуми күләме, бюджет чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Жирлек Советы каарларында

билгеләнгән башка күрсәткечләр (бюджет турындагы каардан тыш) керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

Бюджет турындагы каар белән раслана:

- җирлек бюджеты керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- җирлекнең бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- чыгым төрләренең бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләренә) йә чыгымнарның төрләре классификациясенең чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук чыгымнар төрләренең төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) һәм (яисә) максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджетлар чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемнәре) төркемнәре (чираттагы финанс елына һәм план чорына) буенча бюджет чыгымнары классификациясенең бүлекләре, бүлекчәләре һәм бүлекчәләре буенча, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясенең Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, муниципаль Совет Поселегендә билгеләнгән очракларда бүлекчәләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бўлу;
- бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларыннан тыш, чираттагы финанс елына Жирлек бюджеты чыгымнарның ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансферлар күләме;
- чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет чыгымнарның гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елында бюджет чыгымнарның гомуми күләменең кимендә 5 процента күләмендә расланучы (расланган) чыгымнарның гомуми күләме;
- чираттагы финанс елына җирлек (чираттагы финанс елы һәм план чорына) бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;
- елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килүче, муниципаль эчке бурычның югари чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югари чиге күрсәтелеп;
- муниципаль эчке һәм тышкы алымалар, Россия Федерациясе валютасында һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программалары;
- тиешенчә Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында, Жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән Жирлек бюджетының башка күрсәткечләре.

13. Жирлек Советының муниципаль хокукий актында билгеләнгән тәртиптә гавами тыңлауларда фикер альышырга тиеш.

1. Жирлек Советы Жирлек бюджеты түрүндагы карап проектын Совет раславына тапшырганнан соң, Жирлек Советы Рәисе Жирлек бюджеты түрүндагы карап проектын күшымта итеп бирелгән документлар белән бергә Контроль-хисап органына Поселениенең финанс һәм бюджет законнары таләпләренә туры килүен тикшерүгә тапшырырга тиеш.

Тиешле бәяләмә алганнан соң, жирлек Советы Рәисе тарафыннан Жирлек Советы раслануга тапшырыла яисә жирлекнең башкарма комитетына эшләп бетерүгә кайтарыла.

3 бүлек. Жирлек халкының бюджет проектын карау һәм раслау

43 статья. Жирлек Советы каравына Жирлек бюджеты түрүнда карап проектын кертү

1. Жирлекнең башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына күчергечнең бюджеты түрүнда карап проектын бу елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча Жирлек Советы каравына кертә.

2. Жирлек советына бюджет проекты белән бер үк вакытта әлеге Нигезләмә һәм Россия Федерациясенең бюджет законнары нигезендә документлар һәм материаллар тапшырыла.

44 статья. Жирлек бюджеты түрүнда карап проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Жирлек Советының бюджет түрүндагы карап проекты белән бер үк вакытта түбәндәге документлар тапшырыла:

- жирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елның узган чорыннан соң жирлекләрнең социаль-икътисадый үсешенең якынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елына жирлекнең социаль-икътисадый үсешенең көтелә торган нәтижәләре;
- жирлекнең социаль-икътисадый үсеше фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарының гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты);
- Жирлек бюджеты проектына аңлатма языу;
- бюджетара трансферларны бүлүнен методикалары яисә проектлары һәм хисаплары;
- чираттагы финанс елы ахырына муниципаль бурыйчының югары чиге (чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр елы ахырына);
- муниципаль эчке һәм тышкы алышмалар, Россия Федерациясе валютасында һәм чит ил валютасында муниципаль гарантияләр программалары;
- агымдагы финанс елына жирлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;
- Жирлек бюджетының керем чыганаклары реестрлары;
- башка документлар һәм материаллар.

Бюджет түрүндагы каар муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү түрүндагы каар белән расланган очракта, бюджет түрүндагы каар проектына муниципаль программалар паспорты (күрсәтелгән паспортларны үзгәртү проектлары) тәкъдим итө.

45 статья. Жирлек бюджеты түрүнда Жирлек Советы каары проектын карау тәртибе

1. Жирлек Советы Рәисе Жирлек Советы каары проекты проекты Дәүләт Советына кертелгән көннән алыш ике эш көне эчендә аны Советның эш органына - Икътисадый үсеш, бюджет, салымнар, тариф сәясәте, эшкуарлыкны үстерү, бәяләмә бирү өчен бюджетара һәм жир-милек мөнәсәбәтләре мәсьәләләре буенча комиссиягә жибәрә.
2. Комиссия күрсәтелгән проектны алган көннән алыш биш эш көне эчендә тапшырылган документларның һәм материалларның Россия Федерациясе бюджет законнарына туры килүе түрүнда бәяләмә әзерли.
3. Жирлек Советы рәисе Комиссия бәяләмәсе нигезендә Жирлек бюджеты түрүнда каар кабул итә, йә аны Башкарма комитетка эшләп бетерергә кайтару түрүнда каар кабул итә.
4. Жирлек бюджеты түрүнда каар проекты Барлық кирәkle документлар һәм материаллар белән Жирлек Советына Жирлек бюджеты түрүнда каар проекты эшләп бетерүгә кергән көннән алыш биш эш көне эчендә тапшырылырга тиеш.
5. Жирлекнең бюджеты түрүнда каар проекты буенча гариза бирү хокукуна һәм аны карау барышында Жирлекнең Башкарма комитеты житәкчесе, Жирлекнең Финанс органы житәкчесе яисә алар вәкаләт биргән вазыйфай затлар ия.
6. Жирлек Советы каар проекты Жирлек Советы утырышында каралганды Жирлек Советы Жирлек башкарма комитеты житәкчесенең докладын тыңлый яисә аның йөкләмәсе буенча Жирлек Урынлыгы Финанс органы житәкчесенең докладын һәм экономик үсеш, бюджет, салымнар, тариф сәясәте, эшкуарлыкны үстерү, бюджетара һәм жир-мөлкәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләре комиссиясе рәисенең докладын тыңлый һәм Поселения бюджеты проектын раслау йә аны кире кагу түрүнда каар кабул итә.
7. Жирлек бюджеты түрүнда Жирлек Советы каары чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.
8. Жирлек Советының Бюджет түрүндагы каары агымдагы финанс елы башыннан үз көченә көрмәгән очракта:
 - 1) Жирлекнең финанс органы ай саен бюджет акчаларының баш булучесенә бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет ассигнованиеләренең уникенче өлешеннән һәм хисап финанс елында бюджет йөкләмәләре лимитыннан артмаган күләмдә илтергә хокуклы;
 - 2) Жирлекнең бюджеты түрүнда Жирлек Советы каары белән билгеләнә торган башка күрсәткечләр хисап финанс елына Жирлекнең бюджеты түрүнда Жирлек Советы каары белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла.
9. Эгәр жирлекнең бюджет түрүнда Советы каары агымдагы финанс елы башланганнан соң үз көченә керсә, жирлекнең башкарма комитеты Жирлек бюджеты түрүнда Совет каарына үзгәрешләр керту хакында каар проектын карау һәм раслау

өчен тәкъдим итә, бу карап бюджет курсәткечләрен бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет үтәлешен исәпкә алып төгәлләштерә.

Күрсәтелгән карап проекты Жирлек советы тарафыннан тәкъдим ителгән көненнән 15 көннән дә артмаган срокта карала һәм раслана.

10. Жирлек Советы каарында билгеләнгән Жирлек бюджеты турындагы карап проектын карау һәм аны раслау тәртибе бюджет турындагы карап үз көченә чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керүне, шулай ук күрсәтелгән карап белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.1 статьясы нигезендә курсәткечләрне һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

11. Жирлек бюджеты турындагы карап 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, эгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) Жирлек бюджеты турындагы карап белән башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

Жирлек бюджеты турындагы карап имзalanганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

4 бүлек. Жирлек бюджеты үтәлеше

46 статья. Бюджетны үтәу нигезләре

1. Жирлек бюджетын үтәу жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет үтәлешен оештыру Жирлекнең финанс органына йөкләнә.

2. Жирлек бюджеты кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарын ведомство буйсынуындагы бердәмлеге нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджетын үтәу жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан тәэммин ителә.

4. Жирле үзидарә органнары Жирлекләр Жирлек бюджетының баланслылыгын тәэммин итә. Федераль законнары һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, муниципаль бурыч дефициты, күләме һәм структурасы, Жирлекнең бюджет йөкләмәләрен үтәу буенча Татарстан Республикасы законнарын

һәм

законнарын

үтәу

47 статья. Жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзу һәм алып бару тәртибе Жирлек финанс органы житәкчесенә боерыгы белән билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр керту жирлекнең финанс органы житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Жыелма бюджет язмасының расланган курсәткечләре Жирлек бюджеты турында Жирлек Советы каарына туры килергә тиеш.

Жирлек советы каарына үзгәрешләр керту турында карап кабул ителгән очракта Жирлек турында Жирлек житәкчесе Сөйләшү буенча жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслана.

3. Бюджетны үтәу барышында жыелма бюджет язмасы курсәткечләре Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очракларда Жирлек бюджеты турында

Жирлек Советы каарына үзгәрешләр кертмичә генә жирлекнең Финанс органы житәкчесе каары нигезендә үзгәртелергә мөмкин.

4. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган курсәткечләре бюджет акчаларын төп бүлүчеләргә чираттагы финанс елы башланганчы житкерелә.

5. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, жирлек бюджетының бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш.

6. Бюджет турындагы каар агымдагы финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта:

Жирлекнең финанс органы ай саен бюджет акчаларын баш урнаштыручыларга бюджет ассигнованиеләрен һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет ассигнованиеләренең уникенче өлешеннән һәм хисап финанс елында бюджет йөкләмәләре лимитыннан артмаган күләмдә житкерергә хокуклы;

бюджет турында каар белән билгеләнә торган башка курсәткечләр хисап финанс елына бюджет турындагы каар белән билгеләнгән күләмнәрдә (нормативларда) һәм тәртиптә кулланыла;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бюджетара трансферларны бүлү һәм (яисә) бири тәртибе хисап финанс елына билгеләнгән рәвештә саклана.

Әгәр бюджет турында каар финанс елы башланганнан соң өч ай узгач үз көченә кермәгән булса, Жирлекнең финанс органы, әлеге пунктның 2-4 абзацларында билгеләнгән шартларны үтәгәндә, бюджетны үтәүне оештырырга хокуклы.

Жирлекнең финанс органы түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

бюджет йөкләмәләре лимитларын һәм бюджет ассигнованиеләрен Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән юридик һәм физик затларга бюджет инвестицияләрен һәм субсидияләргә житкерергә;

бюджет кредитлары бирергә;

кварталга исәпләгәндә алдагы финанс елын алган акчаларның сигезеннән бер күләмнән артыгы күләмендә альнималарны башкарырга;

резерв фонdlарын формалаштырырга.

Күрсәтелгән чикләүләр гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүгә һәм түләүгә, халыкара шартнамәләр үтәүгә бәйле чыгымнарга кагылмый.

7. Жирлек бюджеты турында каар агымдагы финанс елы башланганнан соң үз көченә керсә, күрсәтелгән каар үз көченә кергән көннән алыш бер ай эчендә Жирлекнең башкарма комитеты бюджет белән вакытлыча идарә итү чорында бюджет күрсәткечләрен ачыклаучы бюджет турындагы каарга үзгәрешләр керту турында каар проектын карауга һәм раслауга тапшыра.

Күрсәтелгән каар проекты аны тәкъдим иткән көннән соң 15 көннән дә артмаган срокта карала һәм Совет тарафыннан раслана.

8. Жирлек бюджеты турындагы каардан гайре, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы Поселение Советы каарлары белән, поселениенең Финанс органы житәкчесе каарлары нигезендә бюджет турындагы каарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язына үзгәрешләр керту өчен өстәмә нигезләмәләр каралырга мөмкин.

48 статья. Касса планы

1. касса планы дигэндэ агымдагы финанс елында бюджетка касса түлэулэрэ һәм касса түлэулэрэ фаразы аңлашила.
2. Жирлекнең финанс органы касса планын төзү һәм алыш бару тәртибен, шулай ук бюджет акчаларын баш бүлүче, бюджет керемнәренең баш администраторы, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының баш администраторы тарафыннан касса планын төзү һәм алыш бару өчен кирәkle белешмәләрне тапшыру составын һәм срокларын билгели.

49 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәле

Керемнәр буенча Жирлек бюджетын үтәу Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

50 статья. Бюджетның чыгымнар буенча үтәле

1. Чыгымнар буенча Жирлек бюджетын үтәу, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, жирлекнең финанс органы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

2. Жирлек бюджетын чыгымнар буенча үтәу түбәндәгеләрне күздә tota:

- 1) бюджет һәм акча йөкләмәләрен кабул итү һәм исәпкә алу;
- 2) акчалата йөкләмәләрне раслау;
- 3) акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү;
- 4) акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау.

3. Жирлек халкының бюджет акчаларын алучысы бюджет йөкләмәләренең аңа кадәр житкерелгән лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен ала.

Бюджет акчаларын алучы муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, индивидуаль эшкуарлар яисә Россия Федерациясе законнары, башка хокукий акт, килешү нигезендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алучы бюджет акчалары исәбеннән түләүне санкцияләү өчен кирәkle түләү һәм башка документлар нигезендә акча йөкләмәләрен түләү бурычын раслый.

5. Бюджет һәм акча йөкләмәләрен исәпкә куйганда районның финанс-бюджет палатасы түбәндәгеләрне тикшереп тора:

бюджет акчаларын алучыларга житкерелгән бюджет йөкләмәләренең яисә бюджет ассигнованиеләренең тиешле лимитларыннан, шулай ук бюджетлар чыгымнары классификациясе коды турынdagы мәгълүматның бюджет йөкләмәләренә туры килүеннән артык булмавы;

тиешле бюджет йөкләмәсе исәпкә куелган мәгълүматның акчалата йөкләмәләре турынdagы мәгълүматка туры килүе;

түләү документында күрсәтелгән мәгълүматның акчалата түләү, акчалата йөкләмә турында мәгълүматка туры килүе;

акча йөкләмәләре барлыкка килүне раслый торган документлар булу.

Районның финанс-бюджет палатасында һәм әлеге статьяның 1 пунктында каралган тәртиптә әлеге мәгълүмат пункттында күрсәтелгән мәгълүматка өстәмә рәвештә башка мәгълүмат билгеләнергә мөмкин.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрында муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсен исәпкә алу турындагы белешмәләрнең муниципаль контракт шартларына туры килүен өстәмә рәвештә тикшереп тору гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет йөкләмәләре лимитлары алучыларга житкерелгән бюджет акчалары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Ачык норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет ассигнованиеләре бюджет акчаларын алучыга житкерелгән чикләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

6. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау бюджет акчаларын физик яисә юридик затлар, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары, халықара хокук субъектлары файдасына күчерүне раслый торган түләү документлары нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәүне раслаучы башка документларны тикшерү.

51 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет үтәлеше

1. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча җирлек бюджетын үтәү, жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы, администраторы тарафыннан гамәлгә ашырыла, моңа җирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә бюджетның бердәм счетындагы акчаларның калдыклары белән идарә итү операцияләре керми.

2. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтәлергә тиешле акчалата йөкләмәләр өчен түләүне санкцияләү Җирлекнең финанс органы билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

52 статья. Бюджет үтәлеше операцияләрен исәпкә алу өчен шәхси счетлар

1. Бюджет вәкаләтләре кысаларында бюджет процессында катнашучылар тарафыннан гамәлгә ашырыла торган Җирлек бюджетын үтәү операцияләрен исәпкә алу Россия Федерациясе Бюджет кодексының Федераль казначылыкның территориаль органында һәм (яисә) Татарстан Республикасы Финанслар министрлыгының территориаль органында нигезләмәләре нигезендә ачыла торган шәхси счетларында башкарыла.

Федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетлар Федераль казначылыкта билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган вәкаләтләр кысаларында алыш барыла.

Татарстан Республикасы Финанслар министрлыгының территориаль органында ачыла торган шәхси счетлар Татарстан Республикасы Финанслар министрлыгы билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан Республикасы Бюджет кодексында каралган вәкаләтләр кысаларында ачыла һәм алыш барыла.

53 статья. Бюджет сметасы

1. Жирлекнең бюджет сметасы Россия Федерациясе Финанс министрлыгы билгеләгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алыш барыла.

2. «Россия Федерациясендә капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында» 2020 елның 1 апрелендейге 69-ФЗ номерлы законда билгеләнгән тәртиптә төзелгән капитал салуларны яклау һәм бүләкләү турында килешү (килешү) тарафыннан юридик затка субсидия бирү турында килешү (килешү) төзү, бюджет йөкләмәләренең расланган лимитларының гамәлдә булу срогояннан арткан срокка, күрсәтелгән Федераль закон нигезендә билгеләнә торган чыгымнарын каплау сроклары һәм күләмнәре чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Казна учреждениесенең бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесе функцияләрен үтәүне тәэммин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итүгә һәм (яисә) үтәүгә житкерелгән лимитларга туры килергә тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасында казна учреждениесенең бюджет сметасын төзү һәм алыш бару тәртибендә каралган башка күрсәткечләр өстәмә рәвештә расланырга тиеш.

Казна учреждениесенең бюджет сметасы күрсәткечләре, аның житәкчесе казна учреждениесенең бюджет сметасын раслау тәртибе нигезендә аны раслау хокуку бирелгән, бюджет йөкләмәләренең өстәлгән лимитлары чикләрендә, шулай ук бюджет йөкләмәләренең алышнан лимитлары чикләрендә төгәлләштерелергә мөмкин.

54 статья. Финанслауның индикатор күләмнәре

1. Жирлекнең финанс органы билгеләгән очракта һәм тәртиптә бюджетны үтәүне оештырганда, Чыгымнар буенча Поселения агымдагы финанс елның тиешле чорында акчалата йөкләмәләр өчен түләүнең индикатор күләмен (финанслауның индикатор күләмнәрен) баш урнаштыручыга, күрсәтмәгә һәм бюджет акчаларын алучыларга житкерүне (финанслауның индикатор күләмнәрен) раслау һәм житкерү күздә тотылырга мөмкин.

2. Финанслауның индикатор күләмнәре тулаем алганда баш бүлүчегә, боерык бирүчегә һәм бюджет акчаларын алучыларга карата билгеләнә. Жирлек халкының агымдагы финанс елни башыннан сизелерлек яисә квартал саен үсә баручы нәтижәләренә йә бюджет акчаларын алучыларны, баш бүлүчеләрне һәм аларны финанслауга заявкалар нигезендә тиешле кварталга билгеләнә.

55 статья. Бюджетны үтэгэндэ бюджет турыйндағы каар белән расланган керемнәрдән тыш алынган керемнәрне файдалану

1. Бюджетны үтэгэндэ фактта алынган керемнәрнең гомуми күләме турыйндағы каар белән расланган керемнәрдән тыш, Жирлекнең Финанс органы тарафыннан агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турыйндағы каарга муниципаль алымаларны, муниципаль бурычны биләүгә, шулай ук Поселение бюджетында каалган күләмдә бюджет ассигнованиеләре үтәлешенә каалмаган очракта, жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелргә мөмкин.

2. Максатчан билгеләнешле, шул исәптән әлеге Нигезләмәнең 45 статьясындағы 3 пунктында билгеләнгән тәртиптә бюджетара трансферлар һәм физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган кертемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турыйндағы каар белән расланган бюджеттан тыш бюджетны үтэгэндэ фактта алынган максатчан билгеләнешле бюджетара трансферлар бирү максатларына туры китереп, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турыйндағы каарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертеп, чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

3. Жирлек милкендәге поселок милкендәге акцияләрне һәм капиталда катнашуның башка рәвешләрен сатудан алына торган акчалар тиешенчә Жирлек бюджетына 100 процент норматив буенча күчерелергә тиеш.

56 статья. Бюджет иммунитеты

1. Жирлек бюджетының мунитеты хокукый режим була, шул ук вакытта Жирлек бюджеты акчаларына түләтү мөрәжәгате бары тик суд акты нигезендә генә башкарыла, моңа Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очраклар керми.

2. Суд приставлары хезмәте тарафыннан бюджетлар акчаларына түләтү, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән очраклардан тыш, башкарылмый.

3. Гражданга яисә юридик затка жирле үзидарә органнарының йә шуши органнарының вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтиҗәсендә китерелгән зиянны түләтү турыйнда Поселекага карата суд актларын, шулай ук Поселение акчалары исәбеннән (бюджет акчаларын кире алу турыйнда суд актларыннан тыш) акчаларны түләттерү турыйнда бүтән дәгъвалар буенча суд актларын үтәү бюджет чараларын баш бүлүчеләрнең субсидия жаваплылыгы тәртибендә түбәндәгә тәртиптә башкарыла:

Башкарма документ суд каарының резолютив өлешендә суд каарын үтәүгә суд актын үтәү чыганагын - Жирлек казнасы хисабына кабул ителә.

Суд актын үтәү өчен жирлекнең финанс органына тапшырыла.

Судта муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен ялаган Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче Хөкүмәтнең Финанс органына эшне карау нәтиҗәләре турыйнда мәгълүматны суд акты чыгарылганнан (кабул ителгәннән соң) 10 көн эчендә жибәрергә тиеш.

Суд тарафыннан муниципаль берэмлеккә карата куела торган һәм муниципаль казна хисабына канәгатьләндерелә торган дәгъвалар яисә башка таләпләрне канәгатьләндергәндә муниципаль берэмлек бюджеты акчаларының баш бүлүчесе, судта муниципаль берэмлек мәнфәгатьләрен яклаучы, шулай ук суд актына шикаять белдерү өчен нигезләр барлыгы турында Жирлекнең финанс органына хәбәр итә.

Суд актына шикаять белдерү өчен нигезләр булган очракта, муниципаль берэмлек бюджеты акчаларын баш бүлүче суд акты закон көченә кергән көннән алыш бер айдан да сонга калмыйча шикаять бирү нәтиҗәләре турында мәгълүмат бирергә тиеш.

4. Башкаруга кергән башкарма документка түбәндәгеләр күшүп бирелергә тиеш: суд тарафыннан таныкланган суд актының күчермәсен, шулай ук түләтелергә тиешле акчалар күчерелергә тиешле исәп-хисап счетының реквизитларын күрсәтеп, түләтүче гаризасын.

Гариза, ышанычнамә яисә нотариаль таныкланган ышанычнамәнен яисә вәкилнен вәкаләтләрен раслый торган башка документның күчермәсен язып, түләтүче йә аның вәкиле тарафыннан имзалана.

Башкару кәгазенен дубликаты суд тарафыннан тиешенчә таныкланган күчермәсе белән бергә аны бирү турындагы суд билгеләмәсен үтәүгә жибәрелә.

Жирлекнең финанс органы тарафыннан башкарма документ түбәндәге очракларда кергәннән соң биш көн эчендә кайта:

- югарыда күрсәтелгән документны тапшырмау;
- санап үтелгән документларның Россия Федерациясе Граждан процессуаль кодексында, Россия Федерациясе Арбитраж процессуаль кодексында һәм 1997 елның 21 июлендәге «Башкару эшчәнлеге турында» N 119-ФЗ Федераль законында билгеләнгән таләпләргә туры килмәве;
- башкарма документны үтәүгә карата Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән срокны бозу;
- башкарма документны кире алу турында гариза алучыга тапшыру.

Башкаруга кергән башкарма документлар түбәндәге очракларда судка кайтарылырга мөмкин:

- башкарма документны кире алу турында гаризаны (яисә суд актын) суд тарафыннан тапшыру;
- үтәлергә тиешле суд актын юкка чыгаручы документны бурычлы итеп, йә түләтүче, йә суд тарафыннан тапшыру;
- үтәүгә, түләтүчегә кергән документларны кире кайтару мөмкин түгел.

Башкарма документлар судка күрсәтелгән нигезләр буенча кире кайтарылган очракта, түләтүчегә, аннан кергән барлық документларны да күшүп, хәбәрнамә жибәрелә.

Үтәтүчегә башкарма документны кире кайтару күрсәтелгән документны үтәүгә карата "Башкару эшчәнлеге турында" Закон нигезендә исәпләнелә торган срок чикләрендә күрсәтелгән документны яңадан күрсәтүгә киртә булып тормый.

Муниципаль берэмлектән акчалар алу турында суд актын бюджет акчалары исәбеннән үтәү башкару башкару башкару башкару башкару өчен башкарма кәгазь кергән көннән алыш 3 ай эчендә урынның финанс органы тарафыннан башкаралырга тиеш.

Суд актын билгеләнгән срокта үтәү мөмкин булмаган очракта, Поселения финанс органы, суд актын үтәмәү мөмкинлеген раслаучы тиешле документларны теркәп,

үтэлмэү сэбэплэрэн күрсөтөп, башкарма документны кире кайтара һэм "Башкару эшчэнлеге турында" Федераль закон нигезендэ суд приставлары хезмэтенэ мөрэжэгать иту тэрибен анлата.

Суд актларын үтэү бюджет турындагы каар белэн шушы максатларда каралган ассигнованиелэр исэбеннэн гамэлгэ ашырыла. Элеге максатларга бюджет турындагы каар белэн расланган ассигнованиедэн артык күләмдэ суд актларын үтэгэндэ жыелма бюджет язмасына тиешле үзгэрешлэр кертелэ.

Жирлекнең финанс органы башкарма документларны һэм аларны үтэүгэ бэйле һэм казна акчалары исэбеннэн күрсөтелгэн башка документларны исэпкэ ала һэм саклый. Жирлекнең финанс органы заказлы хат кергэн вакыттан алыш өч көн эчендэ, кертемнэрне почта аша язып, суд актлары керүе турында мөрэжэгать итүчегэ язмача хәбэр итэ.

57 статья. Агымдагы финанс елын төгэллэү

1. Агымдагы финанс елында бюджетны үтэү операциялэрэн төгэллэү Россия Федерациисе Бюджет кодексы таләплөре нигезендэ жирлекнең финанс органы тарафыннан билгелэнгэн тэртиптэ гамэлгэ ашырыла.

Жирлеклэр бюджеты үтэлеше буенча операциялэр агымдагы елның 31 декабрендэ төгэллэнэ.

2. Бюджет ассигнованиелäre, бюджет йөклөмэлэрэ лимитлары һэм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнэрэ агымдагы елның 31 декабрендэ үз эшчэнлеген туктата.

3. Агымдагы финанс елның 1 гыйнварына файдаланылмаган максатчан билгелэнештэгэ субсидиялэр, субвенциялэр һэм башка бюджетара трансфертлар рөвшенендэ алынган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елның беренче 15 эш көне эчендэ элек бирелгэн бюджет кеременэ кире кайтарылырга тиеш.

Максатчан билгелэнештэгэ бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет кеременэ күчерелмэгэн очракта, күрсөтелгэн акчалар, Россия Федерациисе Финанс министрлыгы билгелэгэн гомуми таләплэрне үтэп, бюджет кеременэ алышырга тиеш.

Хисап финанс елында файдаланылмаган максатчан билгелэнеше булган субсидиялэр һэм башка бюджетара трансфертлар рөвшенендэ бирелгэн бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау турында) турында, шулай ук курсөтелгэн бюджетара трансфертларны бюджетка кире кайтару турында каар кабул иту, аларга ихтыяж булу турында каар кабул иткэндэ, бюджет чаараларының баш администраторы билгелэгэн тэртиптэ элек бирелгэн булган һэм курсөтелгэн акчалар бюджетка кергэн көннэн алыш 30 календарь көннэн дэ соңга калмыйча тапшырылган хисап нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

4. Агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара билгелэнештэгэ бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турында бюджет акчаларының баш администраторы каары нигезендэ шушы бюджетара трансфертларның калган өлешеннэн артмаган күләмдэ акчалар чираттагы финанс елында курсөтелгэн бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килэ торган бюджет

чыгымнарын финанс белэн тээмин итү өчен алар элегрэх бирелгэн бюджет кеременэ кайтарылырга мөмкин.

5. Федераль бюджеттан бирелгэн файдаланылмаган бюджетара трансфертларны түлэгү Россия Федерациисе Финанс министрлыгы билгелэгэн тэртиптэ гамэлгэ ашырыла.

6. Жирлекнең финанс органы агымдагы финанс елы тэмамланганда бюджет акчаларын алучыларны аларның эшчэнлеген гамэлгэ ашыру өчен чираттагы финанс елының гыйнвар аенда Россия Федерацииндэ эш көне булмаган бэйрэм көннэрэндэ кирэклэ акчалар белэн тээмин итү тэртибен билгели.

7. Россия Федерациисе Бюджет кодексы нигезендэ банк депозитларында урнаштырылган агымдагы финанс елы ахырына акчалар булырга мөмкин.

5 бүлек. Жирлек бюджетының үтэлеше турында хисап өзөрлөү, карау һәм раслау

58 статья. Бюджет хисаплылыгын өзөрлөү

1. Бюджетны исәпкә алу һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре Россия Федерациисе Бюджет кодексында һәм бюджет законнарының башка нормаларында билгеләнә.

2. Жирлекнең бюджет хисабы еллык була. Жирлек бюджетының үтэлеше турында хисап квартал саен исәпләнә.

3. Жирлекнең бюджет хисаплылыгы һәм хисаплары тиешле баш администраторларның (администраторларның) бюджет акчаларының жыелма бюджет хисабы нигезендә жирлекнең финанс органы тарафыннан төзелә.

4. Жирлекнең бюджет хисаплылыгы жирлекнең башкарма комитетына күчергечнең финанс органы тарафыннан тапшырыла. Агымдагы елның беренче кварталы, яртыеллыгы һәм тугыз ае өчен Жирлек бюджетының үтэлеше турында хисап Жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм шуның белэн бергә Жирлек Советының контроль-хисап органына жибәрелә.

5. Жирлекнең бюджет акчаларын баш бүлүчеләре, жирлек бюджеты керемнәренең баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары Жирлек тармагындагы бюджет чарагарын алучылар (курсәтмә бирүчеләр), бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары тарафыннан тапшырылган бюджет хисабы нигезендә жыелма бюджет хисабын төзиләр.

Жирлек бюджеты акчаларының баш администраторлары күчемсез мәлкәтнең күчемсез милеккә салымы өлешен биләгэн жирлекнең финанс органына жыелма бюджет хисабы, 1 квартал, яртыеллык, тугыз айлык хисапларны, финанс елын тапшыра.

6. Бюджет хисаплылыгы түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- 1) Поселение бюджеты үтэлеше турында хисап чорына жирлек бюджеты керемнәренең, чыгымнарының һәм дефицитының гомуми суммасын курсәтеп;
- 2) бюджет үтэлеше балансы;
- 3) эшчэнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча чарагарының хәрәкәте турында хисап;

5) аңлатма языу.

59 статья. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Жирлек бюджеты үтәлеше турында Еллык хисап Жирлек Советында каралғанчы төп бюджет акчалары администраторларының бюджет хисапларын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә алган тикшерү узарга тиеш.
2. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү Жирлекнең контроль-хисап органы тарафыннан гамәлгә ашырыла.
3. Авыл жирлегенең контроль-хисап органына тышкы тикшерү өчен башкарма комитет тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә әлеге Нигезләмәнен 46 статьясындагы 6 өлешендә каралған бюджет хисабы һәм документлар тапшырыла.
4. Жирлекнең башкарма комитеты аңа бәяләмә әзерләүгә быелның 1 апреленнән дә соңга калмыйча жирлек бюджетының үтәлеше турында хисап тапшыра. Жирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган сротта уздырыла.
5. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисапка Бәяләмә жирлек Советының контроль-хисап органы тарафыннан бер үк вакытта жирлекнең башкарма комитетына юллама белән тапшырыла.

60 статья. Жирлек Советы каравына Жирлек бюджеты үтәлеше турында хисап бирү

1. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисап Жирлек Советы каары белән раслана.
2. Жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан бюджет үтәлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта бюджетның үтәлеше турында Жирлек Советы каары проекты, резерв фонды ассигнованиеләренең үтәлеше турында хисап, Жирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитлары турында хисап, эчке бурычның торышы турында хисап һәм бюджет законнары нигезендә башка хисап тапшырыла.
3. Жирлек Советы Жирлекнең контроль-хисап органы бәяләмәсен алганнын соң, Жирлек бюджетының үтәлеше турында хисапны карый.
Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтижәләре буенча Жирлек Советы бюджет үтәлеше турындагы каарарны раслау яисә кире кагу турында каар кабул итә. Бюджетны башкару турында Совет тарафыннан каар кире кагылган очракта, ул күрсәткечләргә дөрес чагылдырмау яисә тулысынча кире кагу фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокка кабат тапшыру өчен кайта.
4. Жирлек бюджетының үтәлеше турында еллык хисап Быелгы Жирлек советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

61 статья. Жирлек Советы тарафыннан бюджет үтәлеше турында каар проектын карау һәм раслау

1. Жирлек бюджетының үтәлеше турында Жирлек Советы каары белән, бюджет керемнәренең, чыгымнарының һәм дефицитының (профицитының) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елы өчен бюджет үтәлеше турында хисап раслана.
2. Хисап финанс елы өчен жирлекнең бюджет үтәлеше турындагы каарга аерым күшымталар белән түбәндәгә күрсәткечләр раслана:
бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча Жирлек керемнәре;
бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча Жирлек бюджеты чыгымнары;
бюджетлар чыгымнары классификациясенең бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча Жирлек чыгымнары;
бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча жирлек;
бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаклары Бюджетлар кытлыгын финанслау чыганаклары төркемнәренең, төркемчәләрнең, статьяларының, төрләренең кодлары буенча;
Жирлек бюджетының үтәлеше турындагы каар белән шулай ук Жирлек бюджетын үтәү турындагы каар өчен Халық Советы каарында билгеләнгән башка күрсәткечләр дә раслана.
3. Жирлек бюджетының үтәлеше турындагы хисапны раслау хакындагы Дәүләт Советы каары билгеләнгән тәртиптә имза салынганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча рәсми басылып чыгарга тиеш.

6 бүлек. Бюджет бозулары һәм бюджет мәжбүр итү чараларын куллану турында гомуми нигезләмәләр

62 статья. Бюджет бозу төшенчәсе

1. Жирлек Башкарма комитеты, Районның Финанс-бюджет палатасы, бюджет акчаларының баш администраторы (администраторы), муниципаль заказчи тарафыннан башкарылган бозу дип таныла:
 - 1) бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган Россия Федерациясе бюджет законнары һәм башка хокукий актлар нигезләмәләрен бозу;
 - 2) Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан физик затларга гавами норматив йөкләмәләрне һәм башка түләүләр буенча йөкләмәләрне билгели торган хокукий актлар нигезләмәләрен бозу, муниципаль мөлкәт белән идарә иткәндә һәм эш иткәндә һәм (яисә) аннан файдаланганда Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен һәм чыгымнарын булдыру, гавами-хокукий белемгә зыян салуга кiterә торган хокук актлары нигезләмәләрен бозу;
 - 3) бюджеттан акчалар бирү турында шартнамәләр (килешүләр) шартларын бозу;
 - 4) муниципаль контрактларының шартларын бозу;
2. Әлеге статьяда күрсәтелгән бюджет процессында катнашуучыга карата бюджет мәжбүриләү чараларын куллану, Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыктан тиешле нигезләр булганда, аның вазыйфаи затларын азат итми.

63 статья. Мәжбүриләүнен бюджет чараларын куллану

1. Бюджет кагыйдэлэрэн бозган өчен мэжбүр итү буенча бюджет чаасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендэ финанс органнары һәм Федераль казначылык органнары тарафыннан кулланыла.
2. Бюджет чараларын куллану буенча финанс органнарының һәм Федераль казначылыкның вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексының хокукий нормалары белән билгеләнгән.